অসম বিধান সভা

৮৪তম্ প্ৰতিষ্ঠা দিৱস

৭ এপ্ৰিল, ২০২১

ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY

84th Foundation Day, April 7, 2021

অসম বিধান সভা

৮৪ তম্ প্ৰতিষ্ঠা দিৱস
৭ এপ্ৰিল, ২০২১

অসম বিধান সভা সচিবালয়
দিশপুৰ, গুৱাহাটী

Souvenir published on the occasion of the 84th Foundation Day Celebration of the Assam Legislative Assembly, April 7, 2021. Edited, printed and published by Shri S K Sharma, AJS, Secretary, Assam Legislative Assembly.

Editorial Board:

Shri Sanjeev Kumar Sharma, AJS.
Secretary, ALA. Editor

Shri Indrajit Mozumder
Jt Secretary, ALA. Member

Shri Pradip Handique
Jt Secretary, ALA. Member

Shri Samudra Gupta Kashyap
Special Invitee

Shri Haren Buragohain
Member

Printed at : Navanita Printers, Industrial Estate, 3rd Bye-lane, NSIC, Bamunimaidam, Guwahati - 781021
Email : navanita2007@yahoo.co.in, navanitaprinters2007@gmail.com
Ph. 08811036820 (O) 07086042519 (O) 07086014384 (PBX)

অসম বিধান সভা
৮৪ তম প্ৰতিষ্ঠা দিবস
৭ এপ্ৰিল, ২০২১

सत्यमेव जयते

सभापति राज्यसभा
CHAIRMAN, RAJYA SABHA

MESSAGE

I am glad to learn that the Assam Legislative Assembly is celebrating its 84th Foundation Day and is bringing out a Souvenir to mark the occasion.

The Assam Legislative Assembly has a long and glorious history tracing back to the pre-Independence era. The Assembly has traversed a long journey since its first sitting on 7th April 1937. The history of the Assam Legislative Assembly, in essence, reflects the history of constitutional development in India. Eminent personalities have greatly enriched the legislative tradition of Assam and evolved healthy democratic practices and legislative procedures for fulfilling the aspirations of the people of the State. Through its effective deliberations, the Legislative Assembly of Assam has immensely contributed to strengthen the democratic mosaic of our country and has been an important partner in national development.

It is rightly said that the soul of parliamentary democracy lies in its debates and discussions. The legislators have an important role in enhancing the standing of the law making bodies among the people by their performance and conduct which would inspire confidence and trust among people in our parliamentary institutions. This assumes more significance in the context of COVID-19 pandemic which has posed unprecedented challenges to India and the whole world. The legislators across the country have an important responsibility of seriously reflecting in their respective legislatures on this challenging situation that the country is facing and launching a national effort to come out of it at the earliest.

I sincerely hope that the people and the legislators of Assam continue to work hand in hand to create a better tomorrow for the people of the State and usher in a new era of development, prosperity and progress.

I felicitate the Assam Legislative Assembly on its Foundation Day and wish all success in its noble endeavours.

Naidu

(M. VENKAIAH NAIDU)

New Delhi
30th March, 2021

অসম বিধান সভা
৮৪ তম প্ৰতিষ্ঠা দিৱস
৭ এপ্ৰিল, ২০২১

RAJ BHAVAN
GUWAHATI

Prof. Jagdish Mukhi

MESSAGE

It is a matter of great pleasure to learn that Assam Legislative Assembly, the constitutional epithet of democracy in the state is observing its foundation day on 7 April 2021. Synchronising with the occasion the Assembly is publishing a souvenir.

Assam Legislative Assembly since its inception has been on the fore front in promoting democratic ethics. This institution has been particularly proactive in protecting and strengthening the democratic traditions and working to build a democratic empowerment narrative around the philosophy of the Constitution of India. Celebration of yet another foundation is the testimony of Assam Legislative Assembly's impressive journey in this aspect.

On this occasion I convey best wishes to all directly and indirectly associated with Assam Legislative Assembly. I hope the souvenir being released on the occasion is read and appreciated by everybody.

Dated: March 26, 2021

(Prof. Jagdish Mukhi)

সূচীপত্ৰ

- পদ্মনাথ গোহাঞিং বৰুৱাৰ অসম বিধান পৰিষদৰ প্ৰথম দিনটো
  পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱা — 1
- অসম বিধান পৰিষদত কৰ্মবীৰ নবীনচন্দ্ৰ বৰদলৈৰ ভূমিকা
  ড° ভূপেন্দ্ৰ ৰায়চৌধুৰী — 6
- অসম বিধান সভা আৰু ৰাজহুৱা স্বাৰ্থজড়িত বিষয়
  বৈকুণ্ঠ নাথ গোস্বামী — 10
- অসম বিধানসভা আৰু ৰাইজৰ প্ৰত্যাশা
  ভূপেন্দ্ৰনাথ ভট্টাচাৰ্য — 12
- Assam Legislative Assembly : A Peep Into The Past
  Samudra Gupta Kashyap — 14
- GANDHIJI: A LEGEND AMONG LEGENDS
  Late Achyut Sankar Bhattacharjee — 18
- Making Youth Engagement a Rhetoric in Local Governance Processes
  Dr. Madhulika Jonathan — 21
- AGRICULTURAL DEVELOPMENT AND ASSAM
  Dr. Birendra Kumar Sarma — 24
- List of Members, Assam Legislative Assembly, 1937 (First Assembly) — 28
- List of Members (Party-wise as on February 2021)
  Assam Legislative Assembly, (Fourteenth Assembly 2016) — 31
- Photographs — 34

•••

অসম বিধান সভা
৮৪ তম প্ৰতিষ্ঠা দিৱস
৭ এপ্ৰিল, ২০২১

পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱাৰ 'মোৰ সোঁৱৰণী' গ্ৰন্থৰ পৰাঃ

অসম বিধান পৰিষদৰ প্ৰথম দিনটো

ৰাইজীয়া কামত এইক্ষেত্ৰত মই আগৰে পৰা আছিলো। পিছে ৰজাঘৰীয়া শাসনকাৰ্যৰ পৰ্যালোচনাত মাথোন দেখাদেখিকৈ ভাগ লোৱা নাছিলো। ইমানলৈকে মই দেখাত সাহিত্য-ক্ষেত্ৰৰ সীমাৰ বাহিৰে আন কোনো ক্ষেত্ৰতে ভৰি দিয়া নাই। ঊষাৰ পঞ্চম ভাগৰ সামৰণি আধ্যা পেলাই উঠি তাৰ ঠাই কিতাপ পুথি প্ৰণয়নেৰে পূৰ্ণ কৰিব লগা হোৱাত সেই ছেগতে মোৰ কেইবাখনো নাটক পুথি প্ৰচাৰিত হয়। তাৰ ভিতৰত 'জয়মতী', 'গদাধৰ', 'সাধনী', 'লাচিত বৰফুকন', 'টেটোন তামুলি' এইকেইখন ঘাই। কিন্তু ইয়াৰ ভিতৰত প্ৰথম দুখনৰ কথা আগেয়ে কেতিয়াবাই আৰু নিচেই শেহৰখনৰ বিষয়ে অলপতে যোৱাবাৰত মাথোন সুমৰি অহা হৈছে; মাজৰ দুখনৰ কথাও আগেয়ে উনুকিয়াই অহা আছে যদিও তাৰ বহুল বিবৃতি দিবলৈ এতিয়াও বাকী ৰৈছে। সি যি হওঁক, সাহিত্য ক্ষেত্ৰৰ এইকেউটা বন্ধন পানীতে পাখি মাৰি ঠোঁঠ জুবুৰিয়াই গা কোটালি উলাহত উৰুলীকৃত হৈ আছোঁ। এনেতে অযাচিতে ৰাজনৈতিক ক্ষেত্ৰৰ অভিমুখে মোৰ ওপৰত এটা সংকেতৰ ডাক পৰিলহি।

পূৰ্ববঙ্গৰ লগৰপৰা সাঙ্গোৰ চিঙ্গি অসমক আকৌ সুকীয়াকৈ প্ৰাদেশিক শাসনৰ এক্তিয়াৰ দিয়াৰ লগতে সেই শাসনকাৰ্যৰ পৰ্যালোচনাত সহায় কৰিবলৈ এটা নতুন পদ্ধতিৰ অৱতাৰণা কৰা হয়। অৰ্থাৎ বঙ্গৰ লগ এৰাৰ পাছত অসমে লেফটেনেণ্ট গৱৰ্ণৰ বা দুৱলীয়া লাট চাহাবৰ ঠাইত আকৌ আগৰ চীফ কমিছনাৰ পালে, কিন্তু সেই আপাহতে অসমৰ এটি নতুন সম্ভাৰ লাভ হ'ল এখন চীফ কমিছনাৰী কাউন্সিল বা ব্যৱস্থাপক সভা। সেইজন পোনপ্ৰথম চীফ কমিছনাৰ আছিল " ছাৰ আৰ্চডেল আৰ্ল, যাৰ নাম "আৰ্ল ল কলেজে" আজিও জিলিকাই ৰাখিছে। তেওঁ ইংৰাজী ১৯১২ চনৰ ১২ এপ্ৰিল তাৰিখে অসমলৈ আহে। আহি শ্বিলঙৰ গাদীত বহিয়েই অসম উপত্যকাৰ জিলাকেইখনৰ গণ্যমান্য লোকসকলেৰে সৈতে চিনাকি হোৱাৰ অভিপ্ৰায়ে ভৈয়ামলৈ নামি গুৱাহাটীত কেইদিনমানৰ কাৰণে থিত লয়হি। তাতে সেই উদ্দেশ্যে অসম উপত্যকাৰ মুখিয়াল আৰু অগ্ৰগণ্য লোকসকল সমবেত হ'লগৈ। সেই আলমতে 'ৰায়চাহাব ভবানীচৰণ ভট্টাচাৰ্য ডাঙ্গৰীয়া আৰু মই নিমন্ত্ৰিত হৈ দৰং, তেজপুৰ, লক্ষীমপুৰৰ প্ৰতিনিধি হিচাপে গুৱাহাটীত আদৰণি সভাত যোগ দিলোগৈহঁক। প্ৰথমদিনা গুৱাহাটীত চাৰ্কিট হাউচতে নতুন চীফ কমিছনাৰ অনাৰেবল ছাৰ আৰ্চডেল আৰ্ল চাহাব বাহাদুৰে সমবেত প্ৰতিনিধিৰ প্ৰত্যেক সমষ্টিকে সুকীয়া সুকীয়াকৈ ভিতৰুৱা সাক্ষাৎ (private interview) দি, সিবিলাকৰে সৈতে প্ৰাদেশিক আৰু সাম্প্ৰদায়িক তত্ত্বগ্ৰাহী আলাপ-আলোচনা কৰি চিনাকি হৈ লয়। সেই ছেগতে মই অসমৰ, বিশেষকৈ খাচ অসম উপত্যকাৰ সামাজিক, ৰাজনৈতিক আৰু আৰ্থিক অৱস্থা, অসমীয়া ভাষা আৰু সাহিত্যৰ আধুনিক আৰু পুৰণি কালৰ অৱস্থা, অসম বুৰঞ্জী বিষয়ক তথ্যানুসন্ধান, এইবোৰৰ বিষয়ে পাৰ্যমানে চমুকৈ এটা বিবৃতি দিলো। বুৰঞ্জীৰ বিষয়ে উনুকিয়াওঁতেই চীফ বাহাদুৰৰ তাৰ প্ৰতি প্ৰবল অনুৰাগ দেখি অন্যান্য বিষয়তকৈ এই বিষয়ে বহলাই ক'বলৈ উৎসাহ পালোঁ - আৰু সেই প্ৰসঙ্গতে ব্ৰিটিছৰ পূৰ্বৱৰ্তী আহোমৰাজ আৰু আহোম বুৰঞ্জী পুথি বিষয়ক আভাস দিবলৈকো সুচল পালো। তথ্যপিপাসু বিদ্বান পুৰুষ চাৰ আৰ্চডেলে মোৰ পৰা আহোম পুথিৰ সম্বন্ধে সংকেত মাথোন পাই তাৰ নমুনা চাবলৈ আগ্ৰহ প্ৰকাশ কৰিলে। মই বৰ ৰং মনেৰে তেখেতক সংকেত দিলো যে তাৰ নিমিত্তে তেখেত হাবাথুৰি খাব নালাগিব, আহোম পুথি আৰু অন্যান্য পুৰণি তথ্য ইচ্ছা কৰিলেই সেই পুথি তথ্য সংগ্ৰহাদি স্বচকুৰে চাই পৰিতৃপ্ত হ'বলৈ পাব। লাচতে এই সংকেতো দি থ'লো যে পিছদিনা অফিচিয়েল সাক্ষাতৰ সময়ত সেই পুথিভঁৰালৰ ভঁৰালী মিঃ হেমচন্দ্ৰ গোস্বামী ই.এ.চি. ৰ পৰা এই বিষয়ে বিস্তাৰিতকৈ জানিবলৈ পাব। মোৰ কথা শুনি লাহেকৈ তেখেতে মিঃ হেমচন্দ্ৰ গোস্বামীৰ নামটি টুকি ৰাখিলে। ইমানলৈকে ৰায়চাহাব ভবানীচৰণ ভট্টাচাৰ্য ডাঙ্গৰীয়াই শ্ৰোতাস্বৰূপেই আমাৰ ভিতৰত আলাপৰ ভাগ লৈ আছিল। এইখিনিতে তেখেতে মোৰ

ফালে চাই চীফ বাহাদুৰক সংকেত দি থ'লে যে ময়ো এজন অসম বুৰঞ্জী লেখক আৰু ভালেমান অসমীয়া পুথিৰ গ্ৰন্থকাৰ, আৰু সেই বাবে চৰকাৰ বাহাদুৰে মোক সাহিত্যিক পেন্সন দিছে, আৰু মই নিজে এজন আহোম ইত্যাদি। ভট্টাচাৰ্য ডাঙ্গৰীয়াৰ মুখে এই কথা শুনি স্বভাৱতে আৰ্ল চাহাব বাহাদুৰে মোৰ প্ৰতি বিশেষ সদয়ভাৱে চোৱা যেন লক্ষ্য কৰিলোঁহঁক। সেই আলমতে সাক্ষাতৰ সামৰণিত তেখেতে এইবুলি সংকেত দি থ'লে, "ওচৰ ভৱিষ্যতত আমাৰ মাজত সম্ভৱতঃ ওচৰ সম্পৰ্ক ঘটিবও পাৰে।" পিছদিনা বিশেষ বন্দৱস্তত প্ৰয়াত হেমচন্দ্ৰ গোস্বামীদেৱক দীঘলীয়াকৈ বিশেষ সাক্ষাৎ দিয়া হয়। সেই ছেগতে গোসাঁইদেৱে খনচেৰেক বুৰঞ্জী আৰু বিবিধ বিষয়ক অসমীয়া পুৰণি পুথি নি চীফ কমিছনাৰ বাহাদুৰক দেখুৱাই তাৰ বিবৃতি ব্যাখ্যা কৰিলেগৈ। ছাৰ আৰ্চডেল আৰ্ল সেই পুথি দৰ্শন আৰু ব্যাখ্যাত বাস্তৱতে বিমোহিত হৈছিল; বিশেষকৈ হস্তীবিদ্যা পুথিখন পাত পাতকৈ চাই মুগ্ধ হৈ তেখেতে এইবুলি মন্তব্য প্ৰকাশ কৰিছিল, "সমস্ত ইউৰোপত এনেখন অত্যোত্তম আৰু লাগতিয়াল গ্ৰন্থ বা পুথি ওলোৱাটো সন্দেহৰ স্থল"। তাৰ পাছত গুৱাহাটীত দেখা- সাক্ষাতেৰে খাচ অসমৰ প্ৰতিনিধিসকলৰ লগত চিনাকি হৈ লৈ, নতুন চীফ কমিছনাৰ বাহাদুৰ 'ব্ৰহ্মকুণ্ড'ত উঠি ধুবুৰীৰ ফালে ভটিয়াই গ'লগৈ; আমিও সেইদিনাই ডাক জাহাজত উঠি ঘৰমুৱাকৈ উজাই তেজপুৰলৈ উলটি আহিলোঁহঁক।

নতুন চীফ কমিছনাৰ বাহাদুৰে তাৰ পাছত চিলেট আৰু শিলচৰত দুটা ভুমুকি মাৰি চুৰমা উপত্যকাৰ গণ্যমান্য লোকসকলৰ লগতো চিনাকি হৈ অসম প্ৰদেশৰ সেই বিভাগৰো আওভাও বুজি আহি ছমাহমান আগন্তুক শাসন পৰ্যালোচনা কৰিলেহি। তাৰ পাছত অসমৰ নতুন কাউন্সিল গঠন বিষয়ক কাৰ্য আৰম্ভ কৰা হ'ল। এই পোনপ্ৰথম অসম কাউন্সিল ৯ জন অফিচিয়েল বা বিষয়ববীয়া, পাঁচজন নমিনেটেড নন-অফিচিয়েল আৰু এঘাৰজন ইলেক্টেড নন-অফিচিয়েল সদস্যৰে সৈতে পঁচিশজন অনাৰেবল মেম্বাৰৰ দ্বাৰাই গঠিত হ'বলৈ স্থিৰ হয়। সেই অনুযায়ী বাহিৰে ইলেকটেড মেম্বৰ নিৰ্বাচন আৰু ভিতৰি নমিনেটেড মেম্বৰ বাছনিত তোলপাৰ লাগি উঠিল। নিৰ্বাচিত মেম্বৰ দুই উপত্যকাৰ প্ৰত্যেক লোকেল বোৰ্ড, মিউনিচিপালিটি, মাটিগিৰি আৰু মুছলমান সমষ্টিৰ পৰা আৰু চাহ খেতিয়ক সমষ্টিৰ পৰা অসম উপত্যকাই দুজন আৰু চুৰমা উপত্যকাই এজন নিৰ্বাচিত কৰিবলৈ সৰ্ত পায়। নমিনেটেড পাঁচজনৰ এজন এটা অগ্ৰগণ্য সম্প্ৰদায়ক, এজন ৰেলৱে কাৰখানাদি চলোৱা সমাজক, এজন জমিদাৰ সমাজক, এজ আইন ব্যৱসায়ী সমাজক আৰু এজন সৰ্বসাধাৰণ ব্যৱসায়ী সমাজক ভগাই দিয়াটো স্থিৰ হয়। অফিচিয়েল ন জন নিযুক্ত কৰাৰ বা চীফ কমিছনাৰৰ হাতত থাকিল। প্ৰথমতে নিৰ্বাচনৰ কাৰ্য আৰ হয়। তাৰ ফল- অসমৰ লোকেল বোৰ্ডৰ সমষ্টিৰ পৰা ৰায়বাহাদু ঘনশ্যাম বৰুৱা বি.এল. আৰু ৰায়বাহাদুৰ সীতামোহন দাস বি.এল মিউনিচিপেল সমষ্টিৰ পৰা মিঃ মাণিকচন্দ্ৰ বৰুৱা আৰু মি কামিনীকুমাৰ চন্দ বি. এল., মাটিগিৰিৰ পৰা মিঃ তৰুণৰাম ফুক বাৰিষ্টাৰ আৰু বাবু নলিনীকান্ত ৰায় দস্তিদাৰ; মুছলমান সমষ্টি পৰা মৌলানা চৈয়দ মহম্মদ চাদুল্লা আৰু খান বাহাদুৰ মৌলবী আব্দুল মজিদ, চাহ খেতিয়কৰ পৰা মিঃ চি.টি ফাৰ্বচ্, মিঃ চি এল. প্ৰিঙ্গেল আৰু মিঃ ক্যাথকাৰ্ট, এই এঘাৰজন নিৰ্বাচিত হয় তাৰ পাছত আহিল নমিনেটেড নন- অফিচিয়েল মনোনয়নৰ পাল ইয়াৰ নিমিত্তে পাঁচ শ্ৰেণীৰ ভিতৰত চাৰি শ্ৰেণী নিৰ্ধাৰিত হৈছে আছিল। যেনে- ৰেলৱে প্ৰতিনিধি মিঃ এ. বি. হাওকিন্স, জমিদাৰ ৰজা শ্ৰীযুক্ত প্ৰভাত চন্দ্ৰ বৰুৱা, আইন ব্যৱসায়ীৰ ৰায়বাহাদু দুলালচন্দ্ৰ সেন, সৰ্বসাধাৰণৰ ৰায়সাহেব বাবু ৰমণীমোহন দাস বাকী ৰৈছিলগৈ মাথোন সাম্প্ৰদায়িক শ্ৰেণীটোৰ স্থিৰ কৰিবলৈ এই বিষয় লৈ গৱৰ্ণমেণ্টে ভিতৰ বিশ্বাসত বিস্তৰ অনুসন্ধান আৰ চিন্তালোচনা কৰি শেহান্তৰত ব্ৰীটিছৰ পূৰ্ববৰ্তী ৰজাঘৰীয়া আহোম সম্প্ৰদায়ক সেই পঞ্চম ভাগটো দিয়া স্থিৰ কৰে। তাৰ পাছত আহিল আকৌ সেই আসনৰ নিমিত্তে আহোমৰ ভিতৰত যোগ্যজন বাছনি। চীফ কমিছনাৰৰ মতে সেইজন নন- অফিচিয়েল হ'ব লাগে কিন্তু কমিছনাৰ চাহাব প্ৰমুখ্যে অফিচিয়েলসকলৰ মতে এজন অফিচিয়েলৰ দ্বাৰাইহে পূৰ্ণ কৰিব লাগে। সেই ভিতৰুৱা আলোচনাৰ আনুসঙ্গিক ফলস্বৰূপে ছাৰ আৰ্চডেল আৰ্ল বাহাদুৰ পৰা মোলৈ এখন ভিতৰ বিশ্বাসৰ (confidential) পত্ৰ আহে আৰু কৰ্ণেল গৰ্ডন চাহাবে মিঃ (পাছত ৰায়বাহাদুৰ) ৰাধাকান্ত সন্দিকৈ এচিষ্টেন্ট ডি. এল. আৰ. চাহাবক ডেমী-অফিচিয়েল পত্ৰ দি গুৱাহাটীলৈ মাতি পঠিয়ায়। সেই সময়ত মিঃ সন্দিকৈ তেজপুৰ অঞ্চলত চহৰ ফুৰিবলৈ আহি কেইদিনমান আমাৰ ঘৰতে আছিলহি। সেই সুযোগতে দুয়ো মিলি সেই বিষয়ক আগ-পিছ দীৰ্ঘ দৃষ্টিৰে চাই আৰু তাৰ লাভালাভৰ বিষয়ে দ'কৈ ভাবি-চিন্তি এই সিদ্ধান্তত উপস্থিত হ'লোহঁক যে অফিচিয়েল হোৱাৰ পৰা আমাৰ দেশৰ, আমাৰ জাতিৰ, আমাৰ জ্ঞাতিৰ বিশেষ লাভ একো নহ'ব, মাথোন অফিচিয়েল সমষ্টিক আৰু এজন সদস্যৰে শকতহে কৰা হ'ব, গতিকে নন-অফিচিয়েল এজন বাছনিত উঠাটোহে বাঞ্ছনীয়। সেই সিদ্ধান্তকে মিঃ সন্দিকৈয়ে কমিছনাৰ কৰ্ণেল গৰ্ডনৰ আগত ভাঙ্গি ক'লেগৈ। কিন্তু কৰ্ণেলে সেই কথা নামানি ডিভিজনাল কমিছনাৰ হিছাপে মিঃ সন্দিকৈৰ নামহে পঠিয়ালে। সম্ভৱতঃ কমিছনাৰ চাহাবৰ সেই বিষয়ক অফিচিয়েল পত্ৰ পোৱাত চীফ কমিছনাৰ বাহাদুৰৰ প্ৰাইভেট চেক্ৰেটাৰী চাহাবে এখন ডেমী অফিচিয়েল পত্ৰেৰে মোক জানিবলৈ দিয়ে যে, কাউন্সিলত আহোম প্ৰতিনিধি মেম্বৰ নিযুক্ত কৰাৰ বিষয়ে চীফ কমিছনাৰ চাহাবৰ বিশেষ বিবেচনাত আছে। ফলাফল সোনকালে ওলাব; ইতিমধ্যে মই সষ্টম থকা উচিত কিয়নো কাউন্সিল উদ্বোধন সভা বহাৰ দিন নিচেই চমু চাপিলহি।

●●●●

চীফ কমিছনাৰ প্ৰাইভেট চেক্ৰেটাৰীয়ে মোক সষ্টম হৈ থাকিবলৈ লিখা চিঠিৰ পাছত আকৌ কিছুমান দিনলৈ শ্বিলং ...টাল। কোনো শুংসূত্ৰ পাবলৈ নাই। পোনপ্ৰথম কাউন্সিললৈ অফিচিয়েল আৰু নন-অফিচিয়েল মেম্বৰৰ মনোনয়নৰ বিষয়েও ...াৰৰ খবৰ ওলোৱা নাই। ইফালে অসমৰ নতুন কাউন্সিল গঠন সম্বন্ধে জানিবলৈ ৰাইজ উদগ্ৰীৱ হৈ আছে। বিশেষকৈ নিৰ্বাচিত মেম্বৰসকল। এইভাৱেই আৰু মাহচেৰেক পাৰ হ'ল, তথাপি সেই সম্বন্ধে একো এটা সিদ্ধান্ত নোলাল। ইতিমধ্যে কমিছনাৰ কৰ্নেল গৰ্ডনক একাধিকবাৰ লগ পাইছিলোঁ। প্ৰতিবাৰতে কাউন্সিল গঠনৰ বিষয়ে সোধোঁ সোধোঁ বুলি সোধা নহ'ল। তেখেতেও উপযাচি তাৰ সম্ভেদ দিয়া নাছিল বুলি মোৰ অনুমান হোৱাত ময়ো জানিবলৈ আগ্ৰহ দেখুওৱা নাছিলো; দৰাচলতে তেওঁ নিজেও তাৰ সঠিক সম্ভেদ পোৱা নাছিল। এইভাৱে উগুল-থুগুলকৈ থাকোতেই শ্বিলং চেক্ৰেটাৰীৰ পৰা এদিন মোৰ নামে এখন চৰ্কাৰী চিঠি আহিল। লেফাফাৰ ওপৰত মোৰ নামৰ আগত "Hon'ble" শব্দটো দেখিয়েই ভিতৰৰ কথা আৰু বুজিবলৈ বাকী নাথাকিল। চিঠিৰ বুকুত থকা কথাৰ ভিতৰত এইকেইটাই সাৰ, "You have been appointed a member of the Assam Legislative Council representing the Ahom Community. You are hereby summoned to attend the first meeting of the Council to be held on the 2nd January, 1913, at the Council Chamber, Government House, Shillong, at 11 A.M. standard time."

আগেয়ে মই কাউন্সিলৰ মেম্বৰ হোৱা যে নায়েই, কেতিয়াও কাউন্সিল দেখাই নাই! গতিকে আগধৰি ইয়াৰ আওভাও বুজিবলগীয়া হ'ল। অকল ময়েই নহয়, নতুনকৈ ইলেকটেড আৰু নমিনেটেড হোৱা আনবিলাক মেম্বৰেও কাউন্সিলৰ বিষয়ে ভূ-ভা পোৱা নাছিল; মাথোন 'পূৰ্ববঙ্গ আৰু অসম' প্ৰাদেশিক কাউন্সিলৰ ভূতপূৰ্ব মেম্বৰ মিঃ মাণিকচন্দ্ৰ বৰুৱা ডাঙৰীয়াৰ সেই বিষয়ক যথেষ্ট অভিজ্ঞতা আছিল। সেই কাৰণে মই অনতিপলমে গুৱাহাটীত মিঃ মাণিকচন্দ্ৰ বৰুৱাৰ কাষ চাপিলোগৈ। তেখেতৰ ওচৰত মোৰ পোনপ্ৰথম সম্ভাষণ এইকেইআষাৰ কথাৰে, "মই আপোনাৰ ওচৰত ৰাজনৈতিক ছাত্ৰ হ'বলৈ আহিছোঁ; দয়া কৰি মোক ব্যৱস্থাপক সভা বিষয়ৰ শিক্ষা দান কৰোক।" সেই দুআষাৰেই দুইক দুইৰ মনোভাৱ বিশদকৈ বুজালে। সেই আলমতে পোনপটীয়া "মাণিকচন্দ্ৰ বৰুৱা ডাঙৰীয়াই হাঁহি হাঁহি ৰং মনেৰে আগন্তুক কাউন্সিলৰ আৰম্ভণত আমি কেনেকৈ চলিব লাগিব, কিভাৱে পোন প্ৰথম বক্তৃতা (maiden speech) দিব লাগিব সমূদায় পৰিপাটিকৈ বাখ্যা কৰি মোক পৰম উপকৃত কৰিলে। তাৰ পাছত গুৱাহাটীত সেই ৰাতিটো মাথোন থাকি তাৰ পাছদিনা ডাক-জাহাজত উঠি তেজপুৰলৈ উলটি আহিলোঁ। অহাৰ আগতে কৰ্ণেল গৰ্ডন কমিছনাৰৰ বঙ্গলাত ভুমুকি এটা মাৰিছিলো কিন্তু তেখেতক লগ নাপালোঁ।

গুৱাহাটীৰপৰা উলটি আহি এসপ্তাহমানৰ ভিতৰতে আকৌ উলটি গুৱাহাটী পালোঁগৈ শ্বিলং যাত্ৰী কাউন্সিল মেম্বৰসকলক বিশেষকৈ, ঁমিঃ মাণিকচন্দ্ৰ বৰুৱা আৰু ঁৰায়বাহাদুৰ ঘনশ্যাম বৰুৱাক লগ ধৰিবৰ কাৰণে। ১৯১২ চনৰ ৩১ ডিছেম্বৰৰ দিনা পুৱা ন বজাত গুৱাহাটী পাণবজাৰ মটৰ ষ্টেচনত গৈ দেখোঁ যে ঁবৰুৱাদ্বয়, কৰ্ণেল গৰ্ডন, মিঃ তৰুণৰাম ফুকন, মৌলবী চৈয়দ মহম্মদ চাদুল্লা, খানবাহাদুৰ আব্দুল মজিদ প্ৰভৃতি দুয়ো উপত্যকাৰ ইণ্ডিয়ান আৰু ইউৰোপীয়ান কাউন্সিল মেম্বৰসকলৰ ভালেমান সমবেত হৈ আছেগৈ, মইহে সবাতকৈ পিছ। মই গৈ পোৱা মাত্ৰকে ঁৰায়বাহাদুৰ বৰুৱাই বেগাবেগিকৈ মোৰ টিকেটটো কিনাই দি মোক

অসম বিধান সভা
৮৪ তম প্ৰতিষ্ঠা দিৱস
৭ এপ্ৰিল, ২০২১

সিবিলাক দুই বৰুৱাৰ মাজতে মটৰ-গাড়ীৰ প্ৰথমখন বেঞ্চতে বহিবলৈ ঠাই নিৰূপিত কৰি দিলে। এনেতে গাড়ীত উঠাৰ আগতে কৰ্ণেল গৰ্ডনেৰে সৈতে মোৰ চকুৱে চকুৱে পৰিল। সেই দেখাদেখি হোৱা মাত্ৰে তেখেতে দুখোজ আগবাঢ়ি আহি মৰমেৰেসৈতে মোৰ হাত জোঁকাৰি এই বুলি সম্বোধন কৰিলে, “Good morning Padmanath, you have come to the post after all, I am so very pleased!” উত্তৰত মই মুঠেই “Thanks Sir” বুলি তেখেতৰ মুখলৈ চাই আনন্দৰ হাঁহি এটা মাৰিলোঁ। মোৰ সেই হাঁহিয়ে কিন্তু তেখেতক হঠাতে শেঁতা পেলালে। তাৰ কাৰণ দুয়ো মনতে বুজি মনে মনে থাকিলোহঁক। তাৰ পিছমুহূৰ্ততে মটৰে উকি মৰাত লৰালৰিকৈ আটাইটিয়ে নিজ নিজ নিৰ্ধাৰিত ঠাইত বহি ল'লোহঁক। কোঁ-ওঁ-উ শব্দৰে মটৰে ছুটি মেলিলে। তাহানিতে টঙ্গাত চৰি শ্বিলং যাত্ৰা কৰাৰ পৰা আজিৰ মটৰত চৰা শ্বিলং যাত্ৰাৰ উন্নতি দেখি মই মনে মনে উলাহিত হৈ মনতে ভাৱি থ'লোঁ, অন্যতম বাৰবছৰীয়া যুগ এটাত আৰু বা কি উন্নতি হ'বলৈ আছে। কিজানি আকাশী যাত্ৰা কৰিবলৈ পাওঁ। সেই সুচলতে শিঙ্গা বজাই পাক ধৰি ধৰি পৰ্বতৰ গা কাষৰীয়া পকোৱাপকি পকীবাট বগাই উঠি মাজবাটৰ আড্ডা নংপুত নামি যুগুতকৈ থোৱা ‘খানা'ত বহিলোগৈহঁক। সেই ছেগতে অচিনাকি মেম্বৰসকলেৰেও চিনাচিনি হৈ তাতে আনন্দৰ এঘণ্টা উপভোগ কৰিলোঁ। তাৰ পাছত শ্বিলং পথৰ দুয়ো কাষৰ, বিশেষকৈ টপা পৰ্বত পোৱাৰপৰা ওপৰছোৱাৰ স্বাভাৱিক দৃশ্যৰ সৌন্দৰ্যত বিমোহিত হৈ গৈ গৈ এনে লাগিছিল, যেন সেই বাটছোৱাৰ অন্ত নপৰক। তাৰ পাছত সন্ধ্যা পৰত শ্বিলং পাই মোৰ বাল্যবন্ধু ৰাজকুমাৰ সিদ্ধেশ্বৰ গোহাঞিদেৱৰ ঘৰত আলহী সোমালোগৈ। মোৰ সোঁৱৰণীত ই এটা অপূৰ্ব আনন্দৰ দিন।

পিছদিনা ১৯১৩ চনীয়া নতুন বছৰৰ প্ৰথম দিনটো জিৰণী লৈ পিছদিনা ২ জানুৱাৰী তাৰিখে আগবেলা ১১ বজাত, পোনপ্ৰথমে অসম কাউন্সিলৰ পোনপ্ৰথম বৈঠকত উপস্থিত হ'লোগৈহঁক। তেতিয়া চীফ কমিছ্নাৰেই কাউন্সিলৰ প্ৰেচিডেণ্ট। পোনেই এজন এজনকৈ যথাবিধি সংকল্প ল'লোঁহঁক। নিৰ্ধাৰিত নিয়মে প্ৰেচিডেণ্টে উদ্বোধনী বক্তৃতা দিয়াৰ পাছত ইণ্ডিয়া কাউন্সিললৈ আমাৰ কাউন্সিলৰপৰা এজন প্ৰতিনিধি সদস্য নিৰ্বাচন কৰি পঠিওৱাৰ বাব আহিল। তাৰ নিমিত্তে মিঃ মাণিকচন্দ্ৰ আৰু মিঃ ফাৰ্বচ দুজন প্ৰাৰ্থী ওলোৱাত দুটা দলৰ মাজত অৱিয়া-অৱি লাগি উঠিল। বহুত তৰ্কবাদ হোৱাৰ পাছত বিষয়টো থৈ মাজ ৰায়বাহাদুৰ ঘনশ্যাম বৰুৱাক সৰ্বসন্মতিক্ৰমে ইণ্ডিয়া কাউন্সিল প্ৰতিনিধি পঠিওৱাটো স্থিৰ হয়। তাৰ পাছত ছাৰ আৰ্চডেল আ বাহাদুৰৰ সৌজন্যত গৱৰ্ণমেণ্ট হাউচত চাহাবৰে সৈতে একে মেজ মাচিয়াত একেলগে ‘খানা' খাবলৈ আপত্তি নথকা অনাৰেব মেম্বৰসকলক ইউৰোপীয় ধৰণেৰে জলপান (luncheon) কৰো হয়। সেই জলপান খোৱা মেলত চীফ কমিছ্নাৰৰ পত্নী লেডী আৰ্লে মোৰ কাষতে এপাশে বহি লাঞ্চ খাবলৈ আসন লৈ মো সৈতে বিবিধ ৰং সুৱদি আলাপেৰে মোক আপ্যায়িত কৰিছিল তেখেতে মোৰ থালৰপৰা ভাপত সিজোৱা আলুগুটি এটা কাটা আগতে পিং দি ধৰি আলাসতে ছুৰিৰে বাকলি গুচাই মোক মা মৰমেৰে খাবলৈ দিয়া তেখেতৰ অমায়িকতা মোৰ সোঁৱৰণী আজিও তেজা হৈ আছে।

কাউন্সিল সভাৰ বৈঠক অসমত নতুন। এই নতুন অনুষ্ঠান পোনপ্ৰথম প্ৰতিষ্ঠানত সদৌ অসমত উখল-মাখল লাগি পৰিছিল শ্বিলং শৈলত বিশেষ। কিয়নো শ্বিলঙতে ইয়াৰ বেদী। গতিকে শ্বিলংবাসী সৰু-বৰ, শিক্ষিত-অশিক্ষিত, মুনিহ-তিৰোতা, ল'ৰা ডেকা-বুঢ়া সবাৰে গা-মন উলাহিত হৈছিল। সভা বৈঠকৰ দিন ভাল ভদ্ৰলোকসকলে পোৱা যায় মানে টিকেট যোগাৰ কৰি বৈ ওপৰতলাত গোটেই দৰ্শক আঙ্গনি (visitors' gallery) আৰ তলৰ তলাতো দাঁতিয়ে কাষেৰে কাউন্সিল সভাঘৰ (Counci chambers) দৰ্শকেৰে ভৰি পৰিছিল । কাউন্সিল সভালৈ যাওঁতে আৰু বৈঠক ভাঙ্গি উলটি আহোঁতে বাটৰ দুপাশে দুশাৰীকৈ আৰু লৰৰি-ঢাপৰি আৰু গিৰ্জা চাপৰিত জুমজুমকৈ দৰ্শকবৰ্গে কাউন্সিল মেম্বৰসকলক উৰুলীকৃত হৈ দৰ্শন কৰিছিল । সেই দৰ্শনত ৰাইজৰ নীৰৱ অভ্যৰ্থনা অনুভৱ কৰি ভিতৰি আমাৰো মন-প্ৰাণ আনন্দত উধাও হৈ নাচিছিল।

তাৰ পিছদিনা নগৰীয়া যাত্ৰীসকলেৰে সৈতে ভৈয়াম মুখীয়াকৈ মটৰ-গাড়ীত চৰি ওলটা যাত্ৰা কৰিলোঁহঁক। আহি আহি যেতিয়া বৰপানী আড্ডাৰ কাষ চাপিলোঁহি তেতিয়া সোঁৱে-বাঁৱে দুইফালৰপৰা টপা পৰ্বতৰ সেউজীয়া সৌন্দৰ্যই মোৰ মন-প্ৰাণ উদাস কৰি উৰুৱাই নিবলৈ ধৰিলে। মোৰ মনে কয় খন্তেক ৰৈ যাওঁ কিন্তু মটৰে নামানে, চলিবৰ চল পাই চঁ-চোঁ কৰে চুঁচৰি বেগৰে বেগেৰেহে নামে । এইভাৱে মনৰ উগুল-থুগুলত আহি থাকোঁতেই ঈশ্বৰৰ ইচ্ছাত কিবা স্বৰূপে গাড়ীত কিবা এটা কল-বিগৰি যোৱাত মটৰখন থপক খাই ৰব লগাত পৰিল। সেই ৰল যে ৰলেই । কল-গাড়ীৰ সেই বিজুতি ভাঙ্গিবলৈ অতি কমেও আদঘণ্টামান সময় লাগিব বুলি ড্ৰাইভাৰ ফিৰিঙ্গি চাহাবে ঘোষণা কৰাত যাত্ৰী আটাইবিলাক নামি পৰিলোঁহঁক। সেই অভাৱনীয় দুৰ্ঘটনাত আপদ বোধ কৰি যাত্ৰীবৰ্গে ছিঃ ছিঃ ছাঃ ছাঃকৈ আক্ষেপ কৰিবলৈ ধৰিলে। মোৰ কিন্তু আন্তৰিক মহা আনন্দ মিলিল; মই মনে মনে ইচ্ছাময়ক শত শত ধন্যবাদ দি মোৰ মনোমত দৃশ্য সৌন্দৰ্য হেঁপাহ পলুৱাই উপভোগ কৰিবলৈ ধৰিলোঁ। মোৰ মনে আপোন-পঃৰা হৈ সেই বিস্তীৰ্ণ প্ৰকৃতিৰ ৰাজহাড় যেন টপা পৰ্বতৰ টিঙে টিঙে ওফৰি ফুৰিছে, এনেতে মটৰে উকি মাৰি পুনঃ চলিবলৈ সক্ষম হ'ল; যাত্ৰী সকলোটিয়ে খৰধৰকৈ নিজ নিজ আসন ল'লোগৈ; ময়ো চকমক কৰে সাৰ পোৱাৰ দৰে উঠি মোৰ ঠাইত বহি ল'লোঁহি । তাৰ পাছত বাটত আৰু বাধা-বিঘিনি নোহোৱাকৈ নামি নংপুৰ জিৰণি বঙ্গলাত চাহ-জলপান খাই উঠি আহি ভৈয়ামৰ সমতল পালোহিহঁক। সেই পাহাৰ প্ৰান্তৰপৰা গুৱাহাটী চহৰৰ মটৰ আড্ডালৈকে এই সাত মাইল পোন বাটছোৱাইহে শেহত আমনি লগালে । তাৰ পাছত গুৱাহাটীতে এৰাতি খপি পিছদিনা জাহাজত উঠি তাৰ পিছদিনা উলটি আহি তেজালেৰে তেজপুৰ পালোহি। ●

অসম বিধান সভা
৮৪ তম প্ৰতিষ্ঠা দিৱস
৭ এপ্ৰিল, ২০২১

অসম বিধান পৰিষদত
কৰ্মবীৰ নবীনচন্দ্ৰ বৰদলৈৰ ভূমিকা

ডঃ ভূপেন্দ্ৰ ৰায়চৌধু

১৯২১ চনৰ ৫ জুন তাৰিখে অসম প্ৰদেশ কংগ্ৰেছ কমিটী গঠন হোৱাৰ পূৰ্বে আসাম এছ'চিয়েচনে অসমৰ ৰাজনৈতিক জীৱনত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছিল। অসমত কংগ্ৰেছ কমিটী গঠনত নবীনচন্দ্ৰ বৰদলৈয়ে(১৮৭৫-১৯৩৬ খ্ৰীঃ) আগভাগ লৈছিল। প্ৰথম কংগ্ৰেছ সমিতিৰ সভাপতি হৈছিল কুলধৰ চলিহা আৰু সাধাৰণ সম্পাদক নবীনচন্দ্ৰ বৰদলৈ। কিন্তু কিছুদিন পিছত ব্ৰিটিছ চৰকাৰে কুলধৰ চলিহাক উপ-সহায়কাৰী আয়ুক্ত নিযুক্ত কৰাত বৰদলৈৰ অনুৰোধত তৰুণৰাম ফুকন সভাপতিৰ স্থলাভিষিক্ত হৈছিল। কংগ্ৰেছৰ কাৰ্য্যালয় কৰা হৈছিল নবীনচন্দ্ৰ বৰদলৈৰ গৃহ 'শান্তি ভৱন'। প্ৰথমবাৰ অসহযোগ আন্দোলনৰ কাৰণে মহাত্মা গান্ধী ১৯২১ চনৰ ১৮ আগষ্টত গুৱাহাটীত পদাৰ্পণ কৰাৰ পিছদিনাখনেই ১৯ আগষ্ট তাৰিখে আবেলি ৪ মান বজাত উজান বজাৰৰ যোৰ পুখুৰীৰ পাৰত অৱস্থিত 'শান্তি ভৱন' ত উপস্থিত হৈ কংগ্ৰেছী কৰ্মকৰ্তা সকলৰ লগত মিলিত হৈছিল।

১৯১৯ চনত ব্ৰিটিছ সাংসদে ভাৰত শাসন বিধি গ্ৰহণ কৰে আৰু ইংলেণ্ডৰ ৰাজ শাসনে অনুমোদন কৰাত ই সেই বছৰৰে ২৩ ডিচেম্বৰতআইনত পৰিণত হয়। ফলত অসম গৱৰ্ণৰৰ শাসনাধীন প্ৰদেশৰ মৰ্যাদা লভে। এই আইন প্ৰৱৰ্তিত হোৱা অসম বিধান পৰিষদৰ (Assam Legislative Council) সদস্য সংখ্যা পূৰ্বৰ ২৫ জনৰ বিপৰীতে ৫৩ জনলৈ বৃদ্ধি কৰা হৈছিল। কাৰ্যবাহী পৰিষদৰ (Governor's Executive Council) সদস্যৰ সংখ্যা আছিল ২ জন। বিধান পৰিষদৰ কাৰ্যকাল আছিল তিনি বছৰীয়া আৰু কাৰ্যবাহী পৰিষদৰ পাঁচ বছৰীয়া। বিধান পৰিষদৰ কাৰণে ১২ জন সদস্য গৱৰ্ণৰে মনোনীত কৰিছিল আৰু আন ৪১ জন সদস্য নিৰ্বাচিত হৈ আহিছিল। কাৰ্যবাহী পৰিষদৰ সদস্য দুগৰাকীৰ মাহিলি বেতন আছিল ৩,৫০০ টকা।

১৯২০ চনৰ নৱেম্বৰ মাহত অসম বিধান পৰিষদৰ প্ৰথম নিৰ্বাচন অনুষ্ঠিত হৈছিল। কিন্তু জাতীয় কংগ্ৰেছৰ আহ্বানত ১৯২০ চনৰ ১১ অক্টোবৰৰ আসাম এছ'চিয়েচনৰ প্ৰস্তাৱ অনুসৰি অসম নবীনচন্দ্ৰ বৰদলৈ, তৰুণৰাম ফুকন, চন্দ্ৰনাথ শৰ্মা আৰু ফাইজন আলীয়ে সংসদীয় নিৰ্বাচন বৰ্জন কৰে।

১৯১৯ চনৰ ভাৰত শাসন বিধি মৰ্মে ১৯২৩ চন ২৬-২৭ নৱেম্বৰত অসম বিধান পৰিষদৰ কাৰণে দ্বিতীয়বা নিৰ্বাচন অনুষ্ঠিত হৈছিল। এই নিৰ্বাচনত তৰুণৰাম ফুকন কেন্দ্ৰী বিধান পৰিষদলৈ (Central Legislative Assembly নিৰ্বাচিত হৈছিল। ডিব্ৰুগড়ৰ গ্ৰাম্যৰ পৰা নীলমণি ফুকন আ যোৰহাটৰ অ-মুছলমান সমষ্টিৰ পৰা নিৰ্বাচন খেলি শিৱপ্ৰসা বৰুৱা পৰাজিত হৈছিল যদিও পাছত দুয়োজনকে মনোনীত ক হয়। ১৯২৪ চনৰ ১০ মাৰ্চত মহম্মদ ছাদুল্লা আৰু প্ৰমোদ চ দত্তক লৈ অসমত দ্বিতীয়খন মন্ত্ৰী সভা গঠিত হৈছিল।

১৯২৬ চনৰ নৱেম্বৰ মাহত অসম বিধান পৰিষদ তৃতীয়টো নিৰ্বাচন অনুষ্ঠিত হৈছিল। এই বিধান পৰিষদৰ (১৯২৭ ১৯২৯খ্ৰীঃ) পৰা গৱৰ্ণৰে মহম্মদ ছাদুল্লা আৰু জে জে এম নিকল ৰয়ক লৈ তৃতীয়খন মন্ত্ৰীসভা গঠন কৰে। এই নিৰ্বাচন ইউৰোপীয়ান চাহ বাগানৰ মালিক আৰু বেচৰকাৰী ইউৰোপীয়া সকলে যদিও নিৰ্দলীয় প্ৰাৰ্থীক সমৰ্থন জনাইছিল, তথাপি অস উপত্যকাৰ ১২ টা অ-মুছলিম সমষ্টিৰ পৰা স্বৰাজ্য দলে ৮ টা নিৰ্দলীয়ই ১ টা আৰু প্ৰতিক্ৰিয়াবাদীয়ে ৩ টা স্থান দখল কৰিবলৈ সমৰ্থ হয়। তৰুণৰাম ফুকন পুনৰ কেন্দ্ৰীয় বিধান পৰিষদলৈ নিৰ্বাচিত হয়। কৰ্মবীৰ নবীনচন্দ্ৰ বৰদলৈ মঙলদৈ সমষ্টিৰ পৰ বিনা প্ৰতিদ্বন্দ্বিতাৰে নিৰ্বাচিত হয়। ডিব্ৰগড়ত স্বৰাজ্য দলৰ লক্ষেশ্ব বৰুৱাই নীলমণি ফুকনক পৰাজিত কৰিছিল। স্বৰাজ্য দলৰ সদস সকলে নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈক দলপতি আৰু সুনামগঞ্জৰ পৰ নিৰ্বাচিত ব্ৰজেন্দ্ৰ নাৰায়ণ চৌধুৰীক উপ-দলপতি পাতে। দলপতি হিচাপে বৰদলৈদেৱে সদন আৰু ইয়াৰ বাহিৰত কেতিয়াও নিজ উগ্ৰতা প্ৰকাশ কৰা নাছিল তথা নিৰপেক্ষতা অৱলম্বন কৰিছিল

মহম্মদ ছাদুল্লা আৰু জে জে এম নিকলছ ৰয়ক লৈ গঠিত অসমৰ তৃতীয়খন মন্ত্ৰীসভা জনপ্ৰিয় নাছিল। গোৱালপাৰাৰ নিৰ্দলীয় সদস্য বিপিন চন্দ্ৰ ঘোষে ১৯২৭ চনৰ ২৮ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে এই দুয়োজন মন্ত্ৰীৰ বিৰুদ্ধে অনাস্থা প্ৰস্তাৱ আনিছিল। দুয়োজন মন্ত্ৰীৰে কোনো জনাধাৰ নোহোৱা আৰু ছাদুল্লাই গৱৰ্ণৰৰ লগত মিলি পক্ষপাতিত্বমূল আচৰণ কৰা বুলি অভিযোগ নিছিল। ইফালে স্বৰাজ্য দলৰ সদস্য সকলে সন্মিলিত চৰকাৰ গঠনৰ পোষকতা কৰা নাছিল। তেওঁলোকে তৰ্কত ভাগ লোৱা নাছিল যদিও প্ৰস্তাৱৰ পক্ষে ভোট দিছিল, কিন্তু প্ৰস্তাৱটো ২২-২৮ টা ভোটৰ ব্যৱধানত পৰাজিত হয়।

বিধান পৰিষদত নবীনচন্দ্ৰ বৰদলৈ, ডব্লিউ ডি স্মাইলছৰ উপস্থিতিয়ে বিতৰ্কৰ মান উন্নত কৰিছিল। বিশেষকৈ শিক্ষা আৰু স্বায়ত্ব পৰিষদ সম্বন্ধীয় আধা ডজন চৰকাৰী নীতিক দুয়োজন সদস্যই সমালোচনা কৰিছিল আৰু নিৰ্দলীয় সদস্য সকলৰো সমৰ্থন আদায় কৰিব পাৰিছিল। স্মৰ্তব্য যে স্মাইলছ ইউৰোপীয়ান চাহ খেতিয়ক সকলৰ পৰা নিৰ্বাচিত সকলৰ দলপতি আছিল।

নবীনচন্দ্ৰ বৰদলৈয়ে আসাম এছ'চিয়েচনত থকাৰ পৰাই চৰকাৰৰ 'ঘাঁহ কৰ' নীতিৰ বিৰোধিতা কৰিছিল। বিধান পৰিষদতো 'ঘাঁহ কৰ' ৰ বিৰুদ্ধে নিজৰ যুক্তি দাঙি ধৰিছিল।

১৯২৭ চনৰ ১ মাৰ্চ তাৰিখে বাজেটৰ বিষয়ে বিতৰ্কত ভাগ লৈ নবীনচন্দ্ৰ বৰদলৈয়ে কৈছিল যে বাজেটত ধাৰ্য কৰা ধনৰ সেইবছৰ কেৱল শতকৰা ৩২ ভাগহে খৰচ কৰা হৈছে। ৰোহিনী কুমাৰ হাতীবৰুৱাই বৰদলৈক সমৰ্থন জনাই কৈছিল যে তিনি বছৰীয়া বাজেট এনে হৈছে অহিংস সত্যাগ্ৰহ যেন সশস্ত্ৰ বিপ্লৱ হৈ পৰিছে, কাৰণ চৰকাৰে ১৯২৪ চনৰ পৰা বাজেটৰ ধন ব্যয় কৰাত কাৰ্পণ্য কৰি আহিছে যি ক্ষেত্ৰত শতকৰা ৮০ ভাগ ধন ব্যয় কৰাৰ প্ৰয়োজন আছে।

বিধান পৰিষদত বৰদলৈ দেৱে ছিলেটত পুলিচে কোৱাণ ফলাৰ ঘটনাক লৈ ১৯২৭ চনৰ ১৩ ছেপ্টেম্বৰ তাৰিখে চৰকাৰক আক্ৰমণ কৰি যি ওজস্বী ভাষণ দিছিল, সিয়ে দৰ্শকৰ গেলেৰীত বহি থকা ইউৰোপীয়ান মহিলা সহ বহুতৰে চকুপানী উলিয়াইছিল।

১৯২৮ চনৰ ২৮ মাৰ্চৰ পৰা ১২ এপ্ৰিললৈ অনুষ্ঠিতব্য পৰৱৰ্ত্তী বাজেট অধিৱেশনত স্বৰাজ্য দলৰ সদস্য সকলে বহিষ্কাৰ কৰাৰ পোষকতা কৰে যদিও যোগান সম্বন্ধীয় বা প্ৰয়োজনীয় বিলক সমৰ্থন দিবলৈ সন্মতি জ্ঞাপন কৰে। ১৯২৮ চনৰ ২৯ মাৰ্চ তাৰিখে চৰকাৰে দাখিল কৰা 'আসাম ষ্টাম্প' (সংশোধনী) আৰু 'আদালতৰ মাচুল' (সংশোধনী) বৃদ্ধিৰ বিল দুখন বৰদলৈ আদি সদস্য সকলে বিৰোধ কৰে আৰু ২৫-১৫ টা ভোটৰ ব্যৱধানত নিৰস্ত কৰে। ১৯২৮ চনৰ ৩ এপ্ৰিল তাৰিখে ছিলেট সদৰৰ সদস্য বসন্ত কুমাৰ দাসে স্বায়ত্ব শাসনৰ মন্ত্ৰী নিকলছ ৰয়ৰ নাগৰিকত্ব আৰু ৰাষ্ট্ৰীয়তা সম্বন্ধে প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰি অনাস্থা প্ৰস্তাৱ দাখিল কৰে যদিও ২১-২৭ টা ভোটৰ ব্যৱধানত নিৰস্ত হয়। বিধান পৰিষদৰ সভাবোৰত নবীনচন্দ্ৰ বৰদলৈৰ বিতৰ্ক সমূহ তথ্যপূৰ্ণ আৰু চিত্তাকৰ্ষক হৈছিল।

অসম বিধান পৰিষদৰ সদস্য সকলৰ বিতৰ্কৰ মান ইমান উচ্চ আছিল যে ইয়ে দৰ্শক-বীথিকাত বহা দৰ্শক সকলকো মুগ্ধ কৰিব পাৰিছিল। উল্লেখ্য যে কৰ্মবীৰ বৰদলৈৰ পত্নী হেমন্ত কুমাৰী আৰু জীয়ৰী নলিনীবালা দেৱীয়েও এই বিতৰ্ক উপভোগ কৰিছিল। সেই বিষয়ে নলিনীবালাৰ মনোৰম স্মৃতি এনেধৰণৰ ঃ

'দেউতা চিলঙলৈ যাবলগীয়া হোৱাত আমি ঘৰ-ঘৰোৱালেই চিলঙলৈ গলো। চিলঙলৈ গৈহে আমি যেন প্ৰকৃত স্ত্ৰী স্বাধীনতাৰ সোৱাদ অনুভৱ কৰিব পাৰিলো.........।

অসমত কাউন্সিল স্থাপন হোৱাত দেউতাই কাউন্সিলৰ সদস্য হ'ল। দেশ তেতিয়াও পৰাধীন। পৰাধীন ভাৰতৰ অসম কাউন্সিললৈ কংগ্ৰেছ স্বৰাজ্য দলপতি ৰূপে দেউতা চিলঙলৈ যাত্ৰা কৰিলে। অসম ভেলী আৰু সুৰমা ভেলীৰ কংগ্ৰেছ সদস্য সকল যেনেঃ অসম ভেলীৰ দেউতা নবীনচন্দ্ৰ বৰদলৈ, ৰোহিণী কুমাৰ চৌধুৰী, কুলধৰ চলিহা, সুৰমাভেলীৰ সদস্য স্বৰ্গীয় ব্ৰজেন্দ্ৰমোহন চৌধুৰী, বসন্ত কুমাৰ দাস আদিয়ে কাউন্সিলত বক্তৃতা দিছিল। আমি, মই আৰু মোৰ আই দুয়ো কাউন্সিলৰ অধিৱেশন বোৱলৈ প্ৰায়ে গৈছিলোঁ। ৰোহিণী চৌধুৰী আৰু ব্ৰজেন্দ্ৰ মোহন চৌধুৰীৰ বক্তৃতা শুনি বৰ ভাল পাই ছিলোঁ। অসমৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়বোৰৰ সপক্ষে যেনেঃ 'টেনান্সি বিল', 'ঘাঁহ কৰ' ইত্যাদি বিষয়বোৰত দৰদী হিয়া দেশৰ কথাত ব্যাকুল হৈ উঠা আবেগপূৰ্ণ বক্তৃতাবোৰত ইংৰাজ চৰকাৰক হেঁচা দিয়া আৰু দেশৰ দুৰ্দশাপূৰ্ণ কথাবোৰত বহুত শ্ৰোতাক তবধ লগাইছিল। দেউতাৰ এষাৰ কথা মোৰ ভালকৈ মনত আছে, দেউতাই আবেগপূৰ্ণ বক্তৃতা এলানিত কৈছিল - 'প্ৰজাৰ মাজত মোৰ জন্ম, প্ৰজাৰ অন্নৰ দ্বাৰা মই পুষ্ট, সেইবাবে প্ৰজাৰ সেৱা কৰিবলৈ মই বাধ্য।' (নলিনীবালা দেৱীৰ 'এৰি অহা দিনবোৰ', পৃঃ ১১২-১৩)

১৯২৭ চনৰ ৮ নৱেম্বৰ তাৰিখে ব্ৰিটিছ গৃহ চৰকাৰে সংবিহিত আয়োগ (Statutory Commission) গঠনৰ কথা ঘোষণা কৰিছিল। ছাৰ জন ছাইমন এই আয়োগৰ সভাপতি আছিল কাৰণে ইয়াক ছাইমন কমিছনো বোলা হৈছিল। সভাপতিক লৈ গঠিত সাতজনীয়া সমিতিৰ আন সদস্য সকল আছিল - বাৰ্ণহাম, ষ্টেথকোনা, লেন ফক্স, কেৰোগান, ফ্লিমেণ্ট এটলি আৰু ভাৰনন হাৰ্টচৰ্ন। এই আয়োগত এজনো ভাৰতীয় নোহোৱাত কংগ্ৰেছে ইয়াৰ বিৰোধিতা কৰিছিল। ১৯২৮ চনৰ ৩ ফেব্ৰুৱাৰীত ভাৰতলৈ অহা ছাইমন কমিছনক ভাৰতীয় সকলে কলা পতাকা দেখুৱাই 'উভতি যোৱা চাইমন' বুলি শ্লগান দিছিল। এই প্ৰসংগত অসম চৰকাৰে ১৯২৮ চনৰ ৩ এপ্ৰিল তাৰিখে বিধান পৰিষদত এখন সাতজনীয়া সমিতি গঠন কৰাৰ প্ৰস্তাৱ দিছিল যাতে অসম ভ্ৰমণলৈ অহা চাইমন কমিছনক সহায়-সহযোগ কৰিব পাৰে। তেতিয়া বিধান পৰিষদত স্বৰাজ্য দলৰ দলপতি নবীনচন্দ্ৰ বৰদলৈয়ে চাইমন কমিছনক এখন ভেকোভাওনা বুলি অভিহিত কৰি চৰকাৰৰ প্ৰস্তাৱৰ বিৰোধিতা কৰিছিল ঃ

'.....This Reform that was granted to us was nothing. It was a sham and we have got a sample of that only this morning....what is there in this Reformed system except that it is a sham; there is nothing substantial in it .... No member of this Council should be a party, should be member of this committee and should agree to give evidence before it unless state of things prevails. (ALCP. vol. 8, 3 April, 1926, P.260)

বৰদলৈ ডাঙৰীয়া আৰু স্বৰাজ্য দলৰ বিৰোধিতা স্বত্বেও চৰকাৰে ৩১-১৫ টা ভোটৰ ব্যৱধানত প্ৰস্তাৱটো গৃহীত কৰাই ১৯২৮ চনৰ ৯ এপ্ৰিল তাৰিখে ইউৰোপীয়ান সদস্য ডব্লিউ ডি স্মাইলছৰ সভাপতিত্বত অৰ্জনালী মজুমদাৰ, মুকুন্দনাৰায়ণ বৰুৱা, কেৰামত আলী, সদানন্দ দুৱৰা, মুনাৱৰ আলী আৰু অমৰনাথ ৰায়ক সদস্য হিচাপে লৈ এখন সাতজনীয়া সমিতি চাইমন কমিছনক সহায় কৰিবলৈ গঠন কৰে। তেতিয়া স্বৰাজ্য দলৰ সদস্য সকলে বিধান পৰিষদত গৃহীত নকৰাকৈ যাতে কোনো পৰামৰ্শ কমিছনক নিদিয়ে সেই বিষয়ে প্ৰস্তাৱ দাঙি ধৰে যদিও চৰকাৰে অস্বীকাৰ কৰে।

১৯২৬ চনতেই অসম ব্যৱস্থা পৰিষদত সুৰমা উপত্যকাৰ কাছাৰ আৰু ছিলেট বংগৰ লগত চামিলকৰণৰ প্ৰস্তাৱৰ ওপৰত বিৰ্তক হৈছিল কিন্তু ১৯২৮ চনৰ জুলাইত হোৱা সুৰমা উপত্যকাৰ ৰাজনৈতিক অধিৱেশনত ছিলেট আৰু কাছাৰক বংগৰ লগত চামিল কৰণৰ বিৰোধিতা কৰা হৈছিল। ১৯২৮ চনৰ ছেপ্টেম্বৰত হোৱা ব্যৱস্থা পৰিষদৰ সভাত মহম্মদ বখ্‌ট মজুমদাৰে ছিলেটক বংগৰ লগত চামিলকৰণৰ বিৰোধিতা কৰি এটা প্ৰস্তাৱ আনে। ৰোহিণী কুমাৰ চৌধুৰী, কুলধৰ চলিহা, তাৰাপ্ৰসাদ চলিহা, সদানন্দ দুৱৰা আদিয়ে প্ৰস্তাৱৰ বিৰোধিতা কৰে যদিও ছাদুল্লা চৈয়দুৰ ৰহমান আৰু নবীনচন্দ্ৰ বৰদলৈয়ে যথাস্থিতি বাহাল ৰখাৰ বিষয়ে মত পোষণ কৰে।

অসমলৈ হোৱা পূৰ্ববঙ্গীয় পমুৱা পুনৰ্বাসিন সম্বন্ধে ১৯২৮ চনত শ্বিলঙত জিলাৰ বিষয়া সকলৰ মাজত হোৱা বিতং আলোচনা আৰু সৰ্বদলীয় সদস্য সকলৰ লগত অনুষ্ঠিত বৈঠকত ছেপ্তেম্বৰ মাহত এখন ন জনীয়া সৰ্বদলীয় সমিতি গঠন কৰি দিয়া হৈছিল। এ ডব্লিউ বোথামৰ অধ্যক্ষতাত চাৰিজন ইউৰোপীয় আৰু পাঁচজন ভাৰতীয় থকা এই সমিতিত নবীনচন্দ্ৰ বৰদলৈ আৰু ছাদুল্লাকো অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছিল।

বৰদলৈদেৱে সদনত গোৱালপাৰাৰ টেনান্সি বিলৰ বিষয়ে আলোচনা কৰি কৈছিল যে প্ৰজা যাতে অধিকাৰৰ পৰা বঞ্চিত নহয়। তেওঁ বক্তৃতা আৰম্ভ কৰিছিল এইদৰে 'মোৰ প্ৰজাৰ মাজত জন্ম, প্ৰজাৰ অন্নৰ দ্বাৰা পুষ্ট বাবে মই প্ৰজাৰ সেৱা কৰিবলৈ বাধ্য'।

১৯২৯ চনৰ ২৭ মাৰ্চ তাৰিখে জাতীয়তাবাদী দলৰ নেতা মুনাৱৰ আলীয়ে স্বায়ত্ব শাসনৰ মন্ত্ৰী নিকলছ ৰয়ৰ বিৰুদ্ধে অনাস্থা প্ৰস্তাৱ অনাত স্বৰাজ্য দলৰ সদস্য সকলে ইয়াত সমৰ্থন জনায়। স্বৰাজ্য দলৰ সদস্য সকলৰ মন্ত্ৰী সভা গঠনৰ প্ৰতি কোনো লক্ষ্য নাছিল যদিও চৰকাৰক হৰুৱাবলৈ সচেষ্ট হৈছিল। ফলত প্ৰস্তাৱটো ১৭-১৪ ভোটৰ ব্যৱধানত গৃহীত হোৱাত পৰিস্থিতিৰ জটিলতাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি গৱৰ্ণৰে ১৯২৯ চনৰ এপ্ৰিল মাহত বিধান পৰিষদখন ভঙ্গ কৰি দিয়ে।

ছাইমন কমিচনাৰ বাক-বিতণ্ডাৰ মাজতে ১৯২৯ চনৰ ১৩ ৰ পৰা ২৭ মে'ৰ ভিতৰত সাধাৰণ নিৰ্বাচন অনুষ্ঠিত হয়। ৩৩ টা সাধাৰণ সমষ্টিৰ পৰা ১৪ জন সদস্য বিনা প্ৰতিদ্বন্দ্বিতাৰে বিজয়ী হয়, যাৰ ভিতৰত ৭ জন স্বৰাজ্য দলৰ, ৫ জন মুছলমান আৰু ২ জন নিৰ্দলীয় আছিল। নিকলছ ৰয়ৰ মনোনয়ন কাৰিকৰী কাৰণত খাৰিজ হয়। ৫ জন চাহ খেতিয়ক বিনা প্ৰতিদ্বন্দ্বিতাৰে নিৰ্বাচিত হৈ আহিছিল। নিৰ্বাচনৰ পিছতে গৱৰ্ণৰে গুৱাহাটীৰ যোৰ পুখুৰীৰ

পাৰৰ লেম্ব ৰ'ড নিবাসী কনকলাল বৰুৱা আৰু আব্দুল হামিদক (সুৰমা উপত্যকাৰ প্ৰতিনিধি) লৈ চতুৰ্থখন ভাৰত শাসনৰ বিধিৰ অধীনত মন্ত্ৰী সভা গঠন কৰিছিল যি ছবছৰ কাল পৰ্যন্ত বৰ্তি আছিল। এইখনেই আছিল গৱৰ্ণৰে গঠন কৰা অন্তিম মন্ত্ৰী সভা।

১৯২৯ চনৰ ৭ ৰ পৰা ১৪ ছেপ্টেম্বৰলৈ হোৱা প্ৰথম অধিবেশনত স্বৰাজ্য দলৰ সদস্য ৰোহিণী কুমাৰ চোধুৰীয়ে প্ৰস্তাৱ ৰাখে যে মন্ত্ৰী সকলৰ দৰমহা ৩,৫০০ টকাৰ পৰা ১৫০০ টকালৈ কমাব লাগে, কিন্তু প্ৰস্তাৱটো ৩০-১২ ৰ ভোটত নাকচ হয়। আন এগৰাকী স্বৰাজ্য দলৰ সদস্য ব্ৰজেন্দ্ৰ নাৰায়ণ চোধুৰীয়ে তৃতীয় অসম বিধান পৰিষদখন কাৰ্য্যকালৰ পূৰ্বে ভঙ্গ কৰি দিয়াৰ কাৰণ দৰ্শাব নোৱৰা কাৰণে গৱৰ্ণৰে খেদ ব্যক্ত কৰিব লাগে বুলি প্ৰস্তাৱ ৰাখে যদিও অধ্যক্ষই ইয়াক স্থগিত ৰাখে কাৰণ এনে বিতৰ্কই গৱৰ্ণৰৰ ক্ষমতাৰ ওপৰত প্ৰশ্ন তুলিব।

ইফালে ১৯২৯ চনৰ ২৯ ৰ পৰা ৩১ ডিচেম্বৰত পণ্ডিত জৱাহৰলাল নেহৰুৰ অধ্যক্ষতাত লাহোৰত অনুষ্ঠিত জাতীয় কংগ্ৰেছ অধিবেশনত চৰকাৰে গঠন কৰা কেন্দ্ৰীয় আৰু প্ৰাদেশীক বিধান পৰিষদ বৰ্জন কৰাৰ প্ৰস্তাৱ লোৱা হয়, সম্পূৰ্ণ স্বৰাজৰ লক্ষ্য স্থিৰ কৰা হয়। সেই প্ৰস্তাৱ অনুসৰি কৰ্মবীৰ নবীনচন্দ্ৰ বৰদলৈ, ৰোহিণী কুমাৰ চৌধুৰী, কুলধৰ চলিহা প্ৰমুখ্যে স্বৰাজ্য দলৰ সদস্য সকলে বিধান পৰিষদৰ আৰু দেশভক্ত তৰুণৰাম ফুকনে কেন্দ্ৰীয় ব্যৱস্থা পৰিষদৰ পৰা ইস্তফা দিয়ে। কিন্তু বিধান পৰিষদৰ অধ্যক্ষ আৰু স্বৰাজ্য দলৰ সদস্য ফাইজনুৰ আলীয়ে ইস্তফা দিবলৈ অসন্মত হয়। অসম প্ৰদেশ কংগ্ৰেছৰ সভাপতি তৰুণৰাম ফুকন আৰু গুৱাহাটী জিলা সমিতিৰ সভাপতি লোকপ্ৰিয় গোপীনাথ বৰদলৈ আৰু ৰোহিণী কুমাৰ চৌধুৰী জাতীয় কংগ্ৰেছৰ প্ৰস্তাৱৰ লগত সহমতত উপনীত হ'ব নোৱাৰিলে। গতিকে ফুকনৰ নেতৃত্বত এটা নতুন দল গঠন হ'ল - অসম স্বৰাজ দল। এই দলে দেশবন্ধু চিত্তৰঞ্জন দাসৰ আদৰ্শৰে অনুপ্ৰাণিত হৈ উপ-নিৰ্বাচনত প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা কৰিবলৈ মাৰবান্ধি থিয় হ'ল। ফুকনৰ এই দলত নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈয়ো আছিল। তৰুণৰাম ফুকনৰ যুক্তি আছিল যে কংগ্ৰেছী সদস্য ব্যৱস্থা পৰিষদত থাকিলে চৰকাৰৰ অত্যাচাৰ আৰু স্বেচ্ছাচাৰিতাক বাধা প্ৰদান কৰিব পৰা যাব। ইয়াৰ বাবে এখন এঘাৰ জনীয়া কাৰ্য্যকৰী সমিতি গঠন কৰা হয়। উপ-নিৰ্বাচনত দেশভক্ত তৰুণৰাম ফুকন ভাৰত ব্যৱস্থা পৰিষদলৈ পুনৰ নিৰ্বাচিত হয়, ৰোহিণী কুমাৰ চৌধুৰী আৰু সৰ্বেশ্বৰ বৰুৱা অসম বিধান পৰিষদলৈ নিৰ্বাচিত হয়। কিন্তু মঙ্গলদৈ সমষ্টিৰ পৰা পূৰ্বে দুবাৰ বিনা প্ৰতিদ্বন্দ্বিতাত নিৰ্বাচিত হোৱা কৰ্মবীৰ নবীনচন্দ্ৰ বৰদলৈ মঙ্গলদৈ সমষ্টিত পৰাজিত হয়। এই প্ৰসঙ্গত বৰদলৈদেৱৰ সতীৰ্থ মুক্তিযোদ্ধা মহেন্দ্ৰ মোহন চৌধুৰীৰ মন্তব্য এনেধৰণৰ ঃ -'সেই দলত কৰ্মবীৰ বৰদলৈদেৱো অন্তৰ্ভুক্ত আছিল। তেখেতেও পুনৰ নিৰ্বাচনৰ প্ৰাৰ্থী হৈছিল, কিন্তু তেখেতে নিৰ্বাচনত পৰাজয় বৰণ কৰিবলগীয়া হৈছিল। আমি দেখিছিলো পৰাজয়ে তেখেতৰ মনোবল কোনো প্ৰকাৰে ক্ষুন্ন কৰিব পৰা নাছিল। তেখেতে কৈছিল, পৰাজয়ৰ দ্বাৰা ভগৱানে এইটোয়ে সূচায় যে সেইটো বেয়া কাম আছিল আৰু তেনে বেয়া কামত তেখেতে লিপ্ত হোৱা ভগৱানৰ অভিপ্ৰেত নহয়। গতিকে তাৰ পৰা তেখেতক ৰক্ষা কৰাত তেখেতে ভগৱানৰ প্ৰতি কৃতজ্ঞতা প্ৰকাশ কৰিছিল'। (নবীনচন্দ্ৰ বৰদলৈ স্মৃতি গ্ৰন্থ, অসম প্ৰকাশন পৰিষদ, পৃঃ ৬০)●

(লেখক গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ভূতপূৰ্ব অধ্যাপক তথা গুৱাহাটী বিষয়ক গৱেষক)

অসম বিধান সভা আৰু ৰাজহুৱা স্বাৰ্থজড়িত বিষয়

✍ বৈকুণ্ঠ নাথ গোস্বামী

অসম বিধান সভাৰ প্ৰতিষ্ঠা দিৱস হিচাপে ৭ এপ্ৰিল তাৰিখটো গ্ৰহণ কৰা হৈছে। ১৯৩৭ চনৰ ৭ এপ্ৰিলত অসমৰ তৎকালিন ৰাজধানী শ্বিলঙত প্ৰথমখন অধিবেশন অনুষ্ঠিত হৈছিল। সেই হিচাপে অহা ৭ এপ্ৰিলত অসম বিধান সভাই ৮৪ বছৰত ভৰি দিব। অসমত পঞ্চদশ বিধান সভা গঠনৰ বাবে ভোট গ্ৰহণ প্ৰক্ৰিয়া সম্পন্ন হোৱাৰ এদিন পিছতেই ৮৪ তম্ প্ৰতিষ্ঠা দিৱস উদযাপন কৰা হ'ব। অৱশ্যে অসম বিধান সভাৰ প্ৰতিষ্ঠা কালত ৰাজ্যখনৰ ভৌগোলিক আকাৰ ভিন্ন আছিল। বৰ্তমান অসমৰ পৰা ফালৰি কাটি গৈ সুকীয়া ৰাজ্য গঠন কৰা মেঘালয়, মিজোৰাম আৰু নাগালেণ্ডৰ উপৰিও বৰ্তমান বাংলাদেশৰ অন্তৰ্ভূক্ত চিলেট জিলাৰ প্ৰতিনিধিও অসম বিধান সভাত আছিল।

বিধান সভাৰ আঠ দশকৰো অধিক কালৰ পৰিক্ৰমাত নানা অভিজ্ঞতাৰে সমৃদ্ধ হৈ বৰ্তমানৰ অৱস্থাত উপনীত হৈছে। বিগত ১৪ খন বিধান সভাৰ প্ৰতিখন অধিবেশনতে ৰাজহুৱা স্বাৰ্থজড়িত বিষয়ৰ ওপৰত আলোচনা হৈছে, জনহিতৰ বাবে অনেক সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিছে। তথাপিও জাতিৰ সংকট কালত সাংবিধানিক সংস্থা হিচাপে নিৰ্বাচকমণ্ডলীৰ আশা-আকাংক্ষা সঠিকভাৱে প্ৰতিফলিত কৰাত অসম বিধান সভা ব্যৰ্থ হৈছে বুলি মাজে-সময়ে অভিযোগ উঠা দেখা যায়। এনে অভিযোগ যুক্তিতকৈ আবেগৰ ওপৰত অনেক সময়ত প্ৰতিষ্ঠিত যেন দেখা যায়। বিশেষকৈ অসমৰ বিচিত্ৰ জনগাঁথনিৰ বাবে জনসাধাৰণৰ প্ৰতিনিধিত্বমূলক সংস্থা বিধান সভাই যেতিয়া নিৰপেক্ষ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে, উগ্ৰজাত্যাভিমানত ভোগা এচাম লোক সমালোচনাত সৰৱ হৈ পৰে। তাৰ উপৰি অসম বিধান সভাত ভাৰতীয় সংবিধানৰ গণ্ডীৰ ভিতৰত থাকি আৰু কাৰ্যপৰিচালনা বিধি মানি চলা এক সংস্থা। সেয়ে সকলো সময়তে অকল সংখ্যাগৰিষ্ঠ জনমতৰ দ্বাৰা সকলো সময়তে পৰিচালিত হ'ব নোৱাৰে। শাসকদলৰ ৰাজনৈতিক স্বাৰ্থও সম্পূৰ্ণ উলাই কৰি চলিব নোৱাৰে।

অসমত যেতিয়াই কিবা এটা ইচ্যুত গণ আন্দোলন সংগঠিত হৈছে, স্বাভাৱিক জনজীৱন ব্যাহত হৈছে, অসম বিধান সভাই বিষয়টো সম্পৰ্কে বিশদভাৱে আলোচনা কৰিছে। আপদকালত বিধান সভাই সংস্থা হিচাপে আৰু বিধায়কসকলে ব্যক্তিগতভাৱে দুৰ্গত বা পীড়িত জনসাধাৰণৰ কাষত থিয় হোৱাৰ অনেক উদাহৰণ আছে। দুই - তিনি বছৰ আগতে বিধানসভা অধিবেশন চলি থকাৰ মাজতে অসমৰ অধিকাংশ জিলাতে বানপানীয়ে তাণ্ডৱ সৃষ্টি কৰাত অধিবেশন আধাতে সামৰি বানসাহায্যত সহায় কৰাৰ বাবে বিধায়সকলে নিজ নিজ সমষ্টিলৈ ঢাপলি মেলিছিল।

বিধান সভাৰ কামকাজ সুচাৰুৰূপে পৰিচালনা কৰাত অধ্যক্ষৰ এক বিশেষ ভূমিকা আছে। প্ৰাক্তন অধ্যক্ষ প্ৰয়াত প্ৰণৱ কুমাৰ গগৈয়ে অসম চুক্তিৰ ৬ নং দফা অনুসৰি অসমীয়াৰ সংজ্ঞা নিৰূপণ কৰাৰ বাবে গ্ৰহণ কৰা উদ্যোগ আছিল এক ব্যতিক্ৰমী পদক্ষেপ। অসমৰ সকলো ৰাজনৈতিক দল, বিভিন্ন জাতীয়, জনগোষ্ঠীয় সংগঠন আৰু সাংবাদিক- বুদ্ধিজীৱিসকলৰ মতামত গ্ৰহণ কৰি তাৰ ভিত্তিত অসমীয়াৰ সংজ্ঞা নিৰ্দ্ধাৰণ কৰাৰ বাবে এক প্ৰতিবেদন প্ৰস্তুত কৰিছিল। অৱশ্যে সেই প্ৰতিবেদন বিধান সভাত গৃহীত হোৱা নাছিল। কিন্তু অধ্যক্ষই সেই পৰ্যায়তে প্ৰতিবেদনখন চৰকাৰলৈ বিবেচনাৰ অৰ্থে প্ৰেৰণ কৰিছিল।

আমাৰ দেশত চলি থকা সংসদীয় গণতান্ত্ৰিক ব্যৱস্থাৰ প্ৰতি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু নৱপ্ৰজন্মৰ আগ্ৰহ বৃদ্ধি কৰাৰ লক্ষ্য আগত ৰাখি চতুৰ্দশ বিধান সভাৰ অধ্যক্ষ, হিতেন্দ্ৰ নাথ গোস্বামীয়ে 'অধ্যক্ষৰ উদ্যোগ' নামৰ এখন কাৰ্যসূচী গ্ৰহণ কৰিছিল। ৰাজনীতি আৰু ৰাজনীতিক সম্বন্ধে ৰাইজৰ মাজত সৃষ্টি হোৱা বিৰূপ ধাৰণা পৰৱৰ্তী প্ৰজন্মলৈ বিস্তাৰিত হোৱাটো ৰোধ কৰিবলৈ আৰু মেধা সম্পন্ন তথা প্ৰজ্ঞাবান ব্যক্তিক ৰাজনীতিৰ ক্ষেত্ৰখনলৈ আকৰ্ষণ কৰাৰ বাবে এই পদক্ষেপে নিশ্চয় অৰিহনা যোগাব।

অসম আৰু অসমীয়াৰ স্বাৰ্থ ৰক্ষাৰ বাবে যোৱা আঠটা দশকে অসম বিধান সভাই মাত মাতি আহিছে। অনেক সময়ত জনমতৰ হেঁচাত আৰু সদনত বিৰোধী দলবোৰৰ ক্ষোভৰ ফলত চৰকাৰে নিজৰ সিদ্ধান্ত সলনি কৰিবলৈ বাধ্য হোৱাও দেখা গৈছিল। দুই-চাৰিটা ব্যতিক্ৰম বাদ দি বিৰোধী দলবোৰৰ সংখ্যালঘু হোৱা সত্বেও,

মতামতৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধা আৰু সহনশীলতা প্ৰদৰ্শন কৰি অসম বিধান সভাই এক সুস্থ পৰম্পৰা স্থাপন কৰিছে।

অসমৰ সংকটকালত অসম বিধান সভাই গ্ৰহণ কৰা ইতিবাচক ভূমিকাৰ কেইটামান নিদৰ্শন তলৰ দফাকেইটাত দাঙি ধৰা হ'ল।

১৯৩৭ চনৰ ১৪ ডিচেম্বৰত অসম বিধান সভাৰ এখন অধিবেশন অনুষ্ঠিত হৈছিল। অসম উপত্যকাৰ ভাৰতীয় চাহ খেতিয়কৰ প্ৰতিনিধি হিচাপে নিৰ্বাচিত সদস্য নৱ কুমাৰ দত্তই অসমত এখন হাইক'ৰ্ট স্থাপনৰ বাবে প্ৰস্তাৱ দাঙি ধৰে। দিনজোৰা বিতৰ্কৰ অন্তত সদনে সংখ্যাগৰিষ্ঠৰ ভোটৰ সহায়ত প্ৰস্তাৱটো গহণ কৰে। অসম প্ৰদেশৰ বাবে এখন সুকীয়া হাইক'ৰ্ট স্থাপনৰ বাট এনেদৰেই মুকলি হয়।

অসমত এখন বিশ্ববিদ্যালয় স্থাপনৰ বাবে ১৯৪১ চনৰ ৪ মাৰ্চ তাৰিখে বিধান সভাই এক প্ৰস্তাৱ গ্ৰহণ কৰিছিল। চাৰ মহম্মদ ছাদুল্লা নেতৃত্বাধীন মন্ত্ৰীসভাৰ শিক্ষামন্ত্ৰী ৰোহিনী কুমাৰ চৌধুৰীয়ে 'অসম বিশ্ববিদ্যালয় বিধেয়ক, ১৯৪১' নামৰ বিধেয়কখন উত্থাপন কৰিছিল। নানা বেমেজালিৰ বাবে বিশ্ববিদ্যালয় এখন লাভ কৰাৰ বাবে অসমে ১৯৪৭ চনলৈ অপেক্ষা কৰিব লগা হৈছিল যদিও বিধান সভাই নিজৰ ওপৰত ন্যস্ত দায়িত্ব সময়মতেই পালন কৰিছিল।

১৯৫৬ চনৰ ২ এপ্ৰিল তাৰিখে বিজয় চন্দ্ৰ ভাগৱতীয়ে উত্থাপন কৰা এক প্ৰস্তাৱযোগে অসমত এটা তেল শোধনাগাৰ স্থাপনৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক বিধান সভাই দাবী জনাইছিল।

অসমত অসমীয়া ভাষাৰ মৰ্যাদাক কেন্দ্ৰ কৰি ব্ৰহ্মপুত্ৰ আৰু বৰাক উপত্যকা উত্তপ্ত হৈ থকা সময়তে ১৯৬০ চনৰ ১০ অক্টোবৰ তাৰিখে বিধান সভাত 'অসম চৰকাৰী ভাষা বিধেয়ক ১৯৬০' তৎকালিন মুখ্য মন্ত্ৰী বিমলা প্ৰসাদ চলিহাই উত্থাপন কৰে। ইয়াৰ ওপৰত চলা বিতৰ্কত ১০০ গৰাকীৰ বেছি বিধায়কে অংশগ্ৰণ কৰে আৰু ভালেমান সংশোধনী আগবঢ়ায়। তাৰে কেইটামান সংশোধনী চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰে। দীৰ্ঘ বিতৰ্কৰ অন্তত ১৯৬০ চনৰ ১৩ অক্টোবৰত অসম বিধান সভাই সংশোধিত ৰূপত বিধেয়কখন গ্ৰহণ কৰে আৰু কালক্ৰমত ই আইনত পৰিণত হয়।

তাৰ পৰৱৰ্তী কালতো অনেক ৰাজহুৱা স্বাৰ্থজড়িত বিষয়ৰ ওপৰত অসম বিধান সভাত আলোচনা হৈছে। ইয়াৰ ফলত প্ৰশাসনৰ ব্যৱস্থা হিচাপে সংসদীয় গণতন্ত্ৰৰ প্ৰতি ৰাইজৰ আস্থা বৃদ্ধি হৈছে। সেইবাবেই বিধান সভা নিৰ্বাচনত ভোটদান কৰিবলৈ ব্যাপকহাৰত ৰাইজ আগবাঢ়ি অহা দেখা গৈছে। ●

(লেখক এগৰাকী জ্যেষ্ঠ সাংবাদিক আৰু তথ্য বিশ্লেষক)

অসম বিধানসভা আৰু ৰাইজৰ প্ৰত্যাশা

✍ **ভূপেন্দ্ৰনাথ ভট্টাচায**

গণতন্ত্ৰত ৰাইজেই ৰজা আৰু সেইবাবেই সংসদীয় ব্যৱস্থাত এখন ৰাজ্যৰ ক্ষেত্ৰত ৰাইজৰ নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধিৰে গঠিত বিধানসভাৰ গুৰুত্ব সৰ্বাধিক। নিৰ্বাচনৰ সময়ত প্ৰাৰ্থীসকলে ভোটাৰ ৰাইজৰ কাষ চাপে প্ৰতিনিধি হিচাপে নিৰ্বাচিত হোৱাৰ আশাৰে। বিধান সভা নিৰ্বাচনত ৰাইজে নিৰ্বাচিত কৰি পঠিওৱা প্ৰতিনিধিসকলে বিধান সভাত সংশ্লিষ্ট সমষ্টিৰ ৰাইজক প্ৰতিনিধিত্ব কৰি পাঁচটা বছৰকাল কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰে। সংশ্লিষ্ট সমষ্টিটোৰ ৰাইজৰ কণ্ঠ হিচাপে সেই প্ৰতিনিধিগৰাকীয়ে বিধান সভাত তেওঁৰ মতামত ব্যক্ত কৰে। অৰ্থাৎ সংসদ বা বিধান সভাত সদস্যগৰাকীয়ে এগৰাকী মাত্ৰ ব্যক্তি হিচাপে নহয়, সংশ্লিষ্ট সমষ্টিৰ ৰাইজৰ প্ৰতিনিধি হিচাপেহে অংশগ্ৰহণ কৰে। সংসদীয় গণতান্ত্ৰিক ব্যৱস্থাৰ গুৰুত্ব আৰু তাৎপৰ্য এয়াই।

অসমৰ জনসাধাৰণে নিৰ্বাচিত কৰি পঠিওৱা তেওঁলোকৰ প্ৰতিনিধিসকলৰ জৰিয়তে ৰাজ্যখনৰ অভাৱ-অভিযোগ, সমস্যা আদিৰ বিষয়ে বিধান সভাত প্ৰতিফলিত হোৱাটো বিচাৰে। প্ৰতিনিধিসকলে বিধান সভাত ৰাইজৰ আশা-আকাংক্ষা পূৰণৰ বাবে সমস্যাসমূহ চৰকাৰৰ দৃষ্টিগোচৰ কৰে আৰু চৰকাৰেও সেইবিলাক সমাধানৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰে। সেয়েহে বিধানসভাৰ একোখন অধিৱেশনৰ গুৰুত্ব আটাইতকৈ বেছি। যিসময়ত বিধান সভাৰ অধিৱেশন চলি থাকে, সেই সময়ত ৰাজ্যখনৰ জনসাধাৰণে আগ্ৰহেৰে অপেক্ষা কৰি থাকে সদনত তেওঁলোকৰ বিষয়সমূহ উত্থাপন হ'ব বুলি। বিধায়কসকলৰ ওপৰতে নিৰ্ভৰ কৰে জনসাধাৰণৰ আশা-আকাংক্ষাসমূহ সদনৰ মজিয়াত প্ৰতিফলিত কৰাৰ বিষয়টো।

বিধান সভাৰ গৰিষ্ঠ সংখ্যক সদস্যৰ সমৰ্থনত ৰাজ্যৰ চৰকাৰখন গঠন হয়। এই চৰকাৰখন সামূহিকভাৱে বিধান সভাৰ ওচৰত দায়বদ্ধ। অৰ্থাৎ ৰাইজে নিৰ্বাচিত কৰি পঠিওৱা প্ৰতিনিধিসকলৰ গৰিষ্ঠ সংখ্যকৰ সমৰ্থনত গঠিত হ'লেও চৰকাৰখন কিন্তু প্ৰতিজন জনপ্ৰতিনিধিৰ ওচৰতে দায়বদ্ধ হৈ থাকে। চৰকাৰক তেওঁলোকৰ কাম-কাজ, বিধি-ব্যৱস্থা আদিৰ বাবে বিধান সভাৰ সদস্যসকলে জবাবদিহি কৰিব পাৰে। বিধান সভাৰ বিভিন্ন বিধিৰ জৰিয়তে সদস্যসকলে চৰকাৰখনৰ কাম-কাজৰ পৰ্যালোচনা কৰে। অন্য অৰ্থত ৰাইজেই সামূহিকভাৱে বিধান সভাৰ জৰিয়তে চৰকাৰখনৰ কাম-কাজ পৰিচালনা কৰে। সংসদীয় ব্যৱস্থাত সেয়েহে ৰাজ্য এখনৰ ক্ষেত্ৰত বিধানসভাৰ গুৰুত্ব আটাইতকৈ বেছি বুলি কোৱা হয়।

চৰকাৰ এখনে জনসাধাৰণক সু-শাসন প্ৰদান কৰিবলৈ হ'লে বিধান সভাৰ প্ৰতিগৰাকী সদস্যক গুৰুত্ব দিব লাগিব। চৰকাৰ আৰু জনসাধাৰণৰ মাজত বিধায়কসকলেই সম্পৰ্ক ৰক্ষা কৰে। সেয়েহে চৰকাৰ আৰু জনসাধাৰণৰ মাজৰ ব্যৱধান নাইকিয়া কৰিবলৈ হ'লে বিধান সভাৰ প্ৰতিগৰাকী সদস্যৰ মতামতক চৰকাৰখনে সন্মান জনোৱা প্ৰয়োজন। সংখ্যাগৰিষ্ঠতাৰ বলত যদি চৰকাৰখনে আন সদস্যসকলক উলাই কৰে, তেতিয়াহ'লে চৰকাৰ আৰু জনসাধাৰণৰ মাজত ব্যৱধান বাঢ়ি যাব। তেতিয়া কিন্তু সু-শাসন প্ৰদানৰ বিষয়টোত চৰকাৰখন মুঠেও সফল হ'ব নোৱাৰিব। চৰকাৰখনে গুৰুত্বপূৰ্ণ সিদ্ধান্তসমূহ গ্ৰহণ কৰাৰ আগতে বিধান সভাৰ প্ৰতিগৰাকী সদস্যৰ মতামত লোৱা উচিত। চৰকাৰৰ প্ৰতিটো প্ৰস্তাৱ কাৰ্যব্যৱস্থা আদি বিধানসভাৰ সদস্যসকলক পৰ্যালোচনা কৰাৰ সুযোগ দিব লাগে। তেতিয়া কোনো এটা ক্ষেত্ৰতে আঁসোৱাহ নৰৈ নাযায়। বিধান সভাৰ সাংবিধানিক মৰ্যাদা অক্ষুণ্ণ ৰখাৰ স্বাৰ্থতে ইয়াৰ কাম-কাজ সুকলমে পৰিচালনা কৰাৰ প্ৰয়োজন। এইক্ষেত্ৰত চৰকাৰ আৰু বিৰোধী পক্ষ উভয়েই সমানে দায়বদ্ধ। যিহেতু ৰাইজৰ নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধিৰে বিধান সভা গঠিত হয়, সেয়েহে বিধান সভাৰ প্ৰতিটো বিষয়তে নিহিত থাকে ৰাইজৰ আশা-আকাংক্ষা।

ৰাইজৰ প্ৰতিনিধিসকলৰ কাম-কাজৰ ওপৰতে সংসদীয় গণতান্ত্ৰিক ব্যৱস্থাৰ বহু কথা নিৰ্ভৰ কৰে। প্ৰতিনিধিসকলে কেনেদৰে তেওঁলোকৰ দায়িত্ব পালন কৰিছে, সেয়া সমষ্টিৰ ৰাইজে নিশ্চয় নিৰীক্ষণ কৰি থাকে। প্ৰতিনিধিসকলেও নিৰ্বাচিত হৈ অহাৰ পাছত বিধান সভাৰ কাৰ্য পৰিচালনাত অংশগ্ৰহণ কৰাৰ বাবে নিজকে প্ৰস্তুত কৰি তুলিব লাগে। এইক্ষেত্ৰত সংশ্লিষ্ট কৰ্তৃপক্ষই নিৰ্বাচিত হৈ অহা সদস্যসকলক সকলো প্ৰকাৰে সহায়-সহযোগ কৰা প্ৰয়োজন। প্ৰয়োজনীয় তথ্য আদি যাতে সদস্যসকলে লাভ কৰিব পাৰে তাৰ বাবে উপযুক্ত ব্যৱস্থা গঢ়ি তোলা উচিত। উন্নত প্ৰযুক্তিৰ প্ৰয়োগৰ জৰিয়তে সদস্যসকলক সকলো ধৰণৰ তথ্যপাতি যোগান ধৰিব পৰা যায়। ইয়াৰ ফলত সদনৰ কাম-কাজ পৰিচালনা কৰাটোও যথেষ্ট সহজ হৈ পৰিব।

বৰ্তমান সময়ত সংবাদ মাধ্যমৰ বহুল প্ৰচাৰ আৰু সামাজিক মাধ্যমৰ প্ৰসাৰৰ ফলত যিকোনো এটা বাতৰি তৎমুহূৰ্ততে সম্প্ৰচাৰিত হয়। বিধান সভাৰ অধিৱেশন চলি থকাৰ সময়তো সকলো বাতৰি ৰাজ্যখনৰ জনসাধাৰণে লগে লগেই লাভ কৰে। এই ব্যৱস্থাৰ বাবেই ৰাজ্যৰ জনসাধাৰণো আগ্ৰহী হৈ থাকে সদনত কি আলোচন হয়, কি সিদ্ধান্ত হয় জানিবলৈ। বিশেষকৈ এইক্ষেত্ৰত যুৱক-যুৱতীসকলৰ আগ্ৰহ মন কৰিবলগীয়া। শেহতীয়াভাৱে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক বিধান সভাৰ অধিৱেশন পৰ্যবেক্ষণ কৰাৰ সুযোগ দিয়া হৈছে। ইয়াৰ ফলত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে অতি ওচৰৰ পৰা সংসদীয় ব্যৱস্থাটোৰ কাৰ্যক্ৰমণিকা লক্ষ্য কৰিব পাৰিছে আৰু সংসদীয় গণতন্ত্ৰৰ গুৰুত্ব তেওঁলোকে উপলব্ধি কৰিছে।

বিধান সভাত সদস্যসকলে প্ৰতিটো বিষয় পুংখানুপুংখভাৱে আলোচনা কৰাৰ সুযোগ পায়। ইয়াৰ ফলত একোটা জটিল বিষয়ৰো সমাধানৰ পথ উলিয়াব পৰা যায়। সদস্যসকলে এই সুযোগৰ সৎ ব্যৱহাৰ কৰি ৰাইজৰ মনৰ ভাৱ সদনত ব্যক্ত কৰিব পাৰে। বিষয়সমূহ বিশদভাৱে আলোচনা কৰাৰ ওপৰত চৰকাৰেও গুৰুত্ব দিয়া উচিত। সেয়েহে বিধি অনুসৰি সৰ্বাধিক সময় বিধান সভাৰ অধিৱেশন যাতে বহে তাৰ বাবে চৰকাৰী পক্ষই ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা প্ৰয়োজন। বিধান সভাৰ অধিৱেশন চলি থকা সময়ছোৱাত সময়ৰ সৎ ব্যৱহাৰতো গুৰুত্ব দিয়া উচিত। কিয়নো ইয়াৰ ওপৰত ৰাজ্যখনৰ সৰ্বাংগীন বিকাশৰ বিষয়টো নিৰ্ভৰ কৰে। যিমানে সদস্যসকলে ইতিবাচক দৃষ্টিভংগীৰে সদনৰ কাম-কাজত অংশগ্ৰহণ কৰে, সিমানেই ৰাজ্যখন উপকৃত হ'ব। অসমৰ জনসাধাৰণে সংসদীয় ব্যৱস্থাটোক শক্তিশালী কৰি বহু আশাৰে প্ৰতিনিধিসকলক বিধানসভালৈ নিৰ্বাচিত কৰি পঠিয়ায়। ৰাইজৰ আস্থা আৰু বিশ্বাসৰ কথা উপলব্ধি কৰি নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধিসকলেও বিধান সভাৰ গৰিমা অটুট ৰাখি ৰাজ্যখনৰ সৰ্বাংগীন বিকাশৰ বাবে কাম কৰি আহিছে। জনপ্ৰতিনিধিসকলৰ প্ৰচেষ্টা আৰু জনসাধাৰণ সহায়-সহযোগৰ বাবেই আজি ৰাজ্যখন বিকাশৰ পথত ইমানদূৰ আগবাঢ়ি যাব পাৰিছে। বিধায়কসকল যিমানে সক্ৰিয় হ'ব, সিমানেই সমগ্ৰ ব্যৱস্থাটো তৎপৰ হৈ থাকিব। সদস্যসকলৰ তৎপৰতাৰ ওপৰতেই বহু কথা নিৰ্ভৰ কৰে। তেওঁলোকে বিভিন্ন বিষয়ত পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰাৰ বাবে বিধানসভাৰ জৰিয়তেই চৰকাৰখনকো বাধ্য কৰাব পাৰে। নিৰ্বাচিত হৈ অহাৰ পাছত বিধান সভাৰ সদস্যসকলে তেওঁলোকে প্ৰতিনিধিত্ব কৰা জনসাধাৰণৰ সৈতে যোগাযোগ ৰক্ষা কৰি থকাটো অতি প্ৰয়োজনীয় বিষয়। যদি প্ৰতিনিধিসকলে জনসাধাৰণৰ সৈতে যোগাযোগ নাৰাখে, তেতিয়াহ'লে সদনত তেওঁলোকে ৰাইজৰ মতামত উপস্থাপন কৰাত ব্যৰ্থ হ'ব। তেওঁলোকৰ এই ব্যৰ্থতাই সমগ্ৰ ব্যৱস্থাটোকে দুৰ্বল কৰিব আৰু ৰাইজৰ আশা-আকাংক্ষা পূৰণতো বাধাৰ সৃষ্টি কৰিব। সেয়েহে জনপ্ৰতিনিধিসকলে সংসদীয় গণতান্ত্ৰিক ব্যৱস্থাটো শক্তিশালী কৰি ৰখাৰ বাবেই তেওঁলোকে প্ৰতিনিধিত্ব কৰা জনসাধাৰণৰ সৈতে অহৰহ যোগাযোগ ৰক্ষা কৰি থকা প্ৰয়োজন। কিয়নো তেওঁলোকৰ জৰিয়তেই ৰাইজে নিজৰ মতামত বিধান সভাত ব্যক্ত কৰিব পাৰে। চৰকাৰে তেওঁলোকৰ জৰিয়তেই ৰাইজৰ সৈতে যোগাযোগ ৰক্ষা কৰে। সেয়েহে বিধান সভাৰ সদস্যসকল সক্ৰিয় হৈ থকাটো অতি জৰুৰী। ৰাইজে তেওঁলোকৰ পৰা যথেষ্ট আশা কৰিয়েই প্ৰতিনিধি হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰি পঠিয়ায়। প্ৰতিনিধি নিৰ্বাচনৰ জৰিয়তে জনসাধাৰণে ৰাজ্যখনৰ আইন প্ৰণয়ন বা সমগ্ৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণৰ প্ৰক্ৰিয়াটোত অংশগ্ৰহণ কৰে আৰু ইয়াৰ জৰিয়তে সংসদীয় গণতান্ত্ৰিক ব্যৱস্থাটো বাহাল ৰাখে। বিধায়কসকলৰ কাম-কাজৰ ওপৰতেই নিৰ্ভৰ কৰে বিধান সভাৰ সাংবিধানিক মৰ্যাদা অক্ষুণ্ণ ৰখাৰ বিষয়টো। বিধান সভাৰ মৰ্যাদা অক্ষুণ্ণ ৰখাৰ লগতে সংসদীয় ব্যৱস্থাটোক শক্তিশালী কৰি ৰখাটো প্ৰতিগৰাকী নাগৰিকৰ দায়িত্ব আৰু কৰ্তব্য। ●

(লেখক এগৰাকী জ্যেষ্ঠ সাংবাদিক তথা 'ৰাইজৰ বাতৰি'ৰ সম্পাদক)

অসম বিধান সভা
৮৪ তম প্ৰতিষ্ঠা দিৱস
৭ এপ্ৰিল, ২০২১

Assam Legislative Assembly : A Peep Into The Past

Samudra Gupta Kashyap

The Assam Legislative Assembly is one of the oldest Legislative Assemblies of India, second only to Uttar Pradesh Assembly. The proposal for establishment of Legislative Assemblies for the provinces of British India was first made in 1932. It was however the Government of India Act passed by the British Parliament in 1935, which provided for setting up a bicameral Legislature in Assam comprising a Legislative Council and a Legislative Assembly, they being the Upper and Lower Houses respectively. A general election was held across the country in February 1937 under provisions of the Government of India Act of 1935, and Legislative Assemblies were thus constituted in the different provinces including Assam, Bengal, Bihar, Bombay, Central Provinces, Madras, the North West Frontier Province, Orissa, the Punjab, Sind and United Provinces.

While the first elected government in Assam, headed by Saiyid Mohammad Saadulla was sworn in on April 1, 1937 by Governor Robert Neil Reid, the newly-elected Assam Legislative Assembly first met on April 7, 1937. Thus April 7, 1937 is the foundation day of the Assam Legislative Assembly. Virtually the whole of today's North-eastern Region, barring the present states of Manipur and Tripura (which were then princely states) constituted the Assam province, with Shillong as her capital. Basanta Kumar Das and Md Amiruddin were elected as the first Speaker and first Deputy Speaker respectively.

It is however interesting to look back at the developments in Assam since the arrival of the colonial rulers till the establishment of the Assam Legislative Assembly. Annexed to British India on February 24, 1826, Assam was first placed under the Bengal Presidency. On February 6, 1874, it was made a separate Chief Commissioner's province. The Chief Commissioner administered his province as a delegate of the Governor-General. But in practice, the powers he was entrusted were nearly as wide as those of a Lieutenant-Governor. The Presidency of Bengal did have a Legislative Council constituted in 1862 under provisions of the Indian Councils Act of 1861. But it had no representation from the Assam Division. On September 12, 1874, the Bengali-speaking and thickly populated Sylhet district – which was historically and culturally an integral part of Bengal – was incorporated with the new Chief Commissioner's province of Assam. The new arrangement had three distinct elements, (i) the Brahmaputra Valley was overwhelmingly Assamese-speaking and Hindu majority, (ii) the hills were inhabited by various tribal communities who practiced their own respective indigenous faiths, and (iii) the Bengali-speaking and Muslim-majority Surma Valley (as Cachar and Sylhet were together referred to). The same year the headquarters of Assam was shifted from Guwahati to Shillong.

Assam's status as Chief Commissioner's Province however was abolished in 1905 and it was merged with the newly-created Eastern Bengal. The new province coming to be known as 'Eastern Bengal & Assam', and Dhaka became its capital. The new province called 'Eastern Bengal and Assam' came into existence from October 16, 1905, thus ending Assam's status as a separate province. Dhaka became the capital of the new province, and the administrative headquarters of Assam, which was shifted from Guwahati to Shillong in 1874, ceased

to exist or function. The Gazetteer of Bengal and Northeast India however mentions Shillong as "summer capital of the Government of Eastern Bengal and Assam."

The same year (1905) the Legislative Council of Eastern Bengal & Assam was established in Dhaka under provisions of the Councils Act of 1892. It started functioning from December 18, 1906. This Council had 15 members; of them, two quasi-elected seats were allotted to Assam. In reality however, there was only one member from Assam; he was an Englishman called James Buckingham, whose sole concern was that of the European tea planters. The other seat lay vacant for the first couple of years. That there was anything that Assam could look up to in the very first Imperial Council can be gauged from the following remark in Political History of Assam: "Even in the Council of Eastern Bengal and Assam, the interest of the people of Assam always went in default. The non-Assamese members of the Council took little or no interest in the affairs of Assam and in fact some of them were so allergic to this province that they could not tolerate the retention of the very name 'Assam' in the provision of a certain Act."

The Comprehensive History of Assam on the other hand said – "In the Legislative Council of Eastern Bengal and Assam there was no representative of the Brahmaputra Valley, and in the Imperial Council too there was none to look after the interests of Assam. The non-Assamese members in the Provincial Council of Eastern Bengal and Assam took little interest in the affairs of the Brahmaputra Valley. Consequently, the interests of the Assamese always went by default."

Given this situation, the Assam Association, led by its president Raja Prabhat Chandra Barua and general secretary Manik Chandra Barua, made several appeals to the colonial government to make provisions for representation of the Assamese people in the Provincial Council. Formed in 1903, the Assam Association in fact had succeeded the Jorhat Sarbajanik Sabha – the latter was a landmark in the history of political associations in Assam founded in 1884 by Jagannath Barua – and was the mouthpiece of the people of Assam in making various representations to the government regarding their needs and grievances, hopes and aspirations.

A little over two years that the Assamese remained unrepresented in the Provincial Council, and the government finally conceded to the Assam Association's demand in February 1909 and Manik Chandra Barua was made a member. He was however not a representative of the Assam Association in the true sense of the term; instead an elected representative of the various Local Boards of Assam.

Barua, in his maiden speech in the Council, focussed on the ill-effects Assam suffered due to its clubbing with Eastern Bengal, and said whatever Assam had gained since it was separated from Bengal Presidency in 1874 were now all lost. He also said that while all indigenous people were placed in great danger of being 'elbowed out' of all kinds of government and industrial employment, the Assamese people and their language were "in great danger of being crushed out" unless special measures were taken. Barua also put on record how Assam was taxed four times more than Eastern Bengal, when, in actuality, it was entitled to more share of revenue.

The strength of the Council was soon increased to 40 under provisions of the Indian Councils Act of 1909, and Assam was allotted three more seats. These five seats were filled up as follows – (i) local boards of Brahmaputra and Surma Valleys will elect one member each, (ii) municipalities to elect on member, (iii) one member from the Mohammedan community alternately elected from each valley, with Surma Valley getting the first opportunity, and (iv) one member alternately

representing land-holders or municipalities of Surma Valley. While the enlarged Provincial Council with 40 members first met on January 4, 1910, there were actually only two members from the Brahmaputra Valley in it, they being Manik Chandra Barua and Bhuban Ram Das. The break-up of the Council members, besides the Lieutenant Governor (who was also a member who presided over it) was: Britishers – 21, Bengali – 16, and Assamese – 2. The Surma Valley members being Bengali-speaking, irrespective of their faith, were obviously counted as Bengali.

Despite being only two in a House of 40, Manik Chandra Barua and Bhuban Ram Das boldly raised a lot of public issues in the Council. They strongly opposed enhancement of land revenue rates and demanded 'exclusive rights of the children of the soil' to government jobs and public services, besides development of institutions of higher education and industries, and of course transportation and communication. But then, despite the fact that the duo made 'brilliant performance' in the Council, Assam continued to be part of the province called 'Eastern Bengal and Assam'.

In December 1911, Assam's status as a Chief Commissioner's province was restored, and Shillong once again became the capital. A few months later, Assam also got her own first Legislative Council, which was constituted on April 1, 1912.

But, despite being separated from Eastern Bengal, the Surma Valley was clubbed with the new Chief Commissioner's province of Assam. The new Assam Legislative Council had 25 members, of whom 14 were government nominees (including the Chief Commissioner himself). The Council, which had a three-year term, was reconstituted in 1916, and its term extended till 1920.

It was for the first time that a number of prominent personalities of both Brahmaputra Valley and Surma Valley became members of a common forum. There were altogether 15 Indian members in this Council. Of them eight including one official member belonged to the Brahmaputra Valley, while six were from the Surma Valley.

The eight members from the Brahmaputra Valley in the first Assam Legislative Council constituted in 1912 were – Padmanath Gohain-Barua, Raja Prabhat Narayan Barua, Saiyid Mohammad Saadulla, Tarun Ram Phookan, Ghanashyam Barua, Phanidhar Chaliha, and of course Manik Chandra Barua. The six members from the Surma Valley were – Dulal Chandra Deb, Siramohan Das, Saiyid Abdul Majid, Nalinikanta Ray Dastidar, Ramani Mohan Das and Kamini Kumar Chanda. There were also two Indians as official members, they being Abdul Majid (first Assamese Sessions judge and later a High Court judge too, who was at that time also Secretary of the Legislative Council) and Col H E Banatwala.

The Legislative Council exercised extremely restricted powers. As the Political History of Assam put it, the debates and discussions in the Council were mere "pious wishes" of the members, and they had practically no power to take or implement any decision. The provisions of the Councils Act of 1909 were such that the Councils were simply subordinated to the executive, and thus were like advisory bodies in nature. There was no provision for veto. The role of official members, who were in a majority, was to support the government and vote down any resolution moved by the non-official members. Such were the provisions that the members had to submit even copies of their maiden speech to the government well in advance for scrutiny. But, in spite of the limitations, the foundation of the parliamentary structure in Assam was finally laid, though much later in comparison to most other provinces. One reason for this was that Assam became part of British India only in 1826.

The Council, which had a three-year term, was reconstituted in 1916, and its term extended till 1920. The Council, reconstituted in 1916 saw the exit of Manik Chandra Barua, Padmanath Gohain-Barua, Raja Prabhat Chandra Barua (all from the Brahmaputra Valley), and Dulalchandra Deb and Siramohan Das (from Surma Valley). The new entrants to the Council in its second three-year term on the other hand were Rajendra Narayan Choudhury, Krishna Kumar Barua and Chandradhar Barua from the Brahmaputra Valley and Radhabinod Das, Muhammad Bakht Mazumdar and Munshi Riaz Baksh from the Surma Valley.

With the passing of the Government of India Act on December 23, 1919, Assam was elevated to a Governor's Province. The Act also provided for a reformed and enlarged Assam Legislative Council, which came into effect from April 1, 1921. Its strength was raised from 25 to 53; they included 41 elected members and 12 nominated, of whom 12 were Europeans (mostly British), and 41 Indians. The Council had a three-year term, and election to the second, third and fourth Council was held in 1924, 1927 and 1929 respectively.

The Act of 1919 also introduced voting by the citizens. But only those who paid a land tax of Rs 15 in the Assam Valley and *chaukidari* tax of Re 1 in Goalpara and Surma Valley were eligible to cast vote in Council and Assembly elections. Accordingly, only 2,02,440 persons out of 70 lakh people were found eligible. The hill areas were kept excluded. Women had no voting rights under the Act of 1919.

As certain important political development related to granting Independence to India had put on hold election of a new House, the fourth Council continued till 1937. Constitution of a Legislative Assembly for the provinces was first proposed in the Communal Award of 1932. The Government of India Act was passed by the British Parliament in 1935 provided for a bicameral Legislature in Assam comprising the Legislative Council and the Legislative Assembly, the Upper and Lower Houses respectively. Accordingly, election to the first Assam Legislative Assembly was held in February, 1937. The strength of the House, whose jurisdiction at that time covered the present-day states of Assam, Meghalaya, Mizoram Nagaland, as also Sylhet, was 108.

The Assam Legislative Assembly first met in Shillong on April 7, 1937. It was dissolved only October 1, 1945, and the Second Assembly was constituted in February 1946 after fresh elections. After independence, as Sylhet was transferred to East Pakistan, the Assembly's strength was reduced to 71. Soon however, the strength was again raised to 108 and the Upper House abolished. As new states were carved out of Assam, the strength of the Assembly got reduced to 114 in 1972, but was raised to 126 in 1978. The capital was shifted from Shillong to Dispur (Guwahati) in 1972, and so was the Assam Legislative Assembly. Accordingly, the first sitting of the Budget Session of the Assam Legislative Assembly was held at the temporary capital at Dispur on March 16, 1973. ●

(A veteran journalist, the author is currently a State Information Commissioner in Assam.)

GANDHIJI: A LEGEND AMONG LEGENDS

✍ **Late Achyut Sankar Bhattacharjee**

"I think you will find when your death takes its tolls. All the money you made will never buy back your soul"- Dolan Noble Laurete,2016.

"So far even a single dog in my country is without food, my entire religion is to feed it serve it and anything beyond that is unreligious."— Swami Vivekananda

Some disciples asked their Master, how to perform his last rites? His reply was, 'keep my dead body over a hill, sky will be my canopy, insects will eat my corpse, this will be my best tribute'. This is no longer a myth. In transvel when Gandhiji disobeyed the law, he was mercilessly bitten by pathans, he fell down on the ground and uttered "He Ram" and collapsed, his accompany Eusuf Mia and Ambi Naidu was bitten and they took Gandhiji to a medical hospital, his assailants were arrested by police and were detained. Gandhiji's first quarry was, how his assailants are, his request to police authorities to release them, but police filed a case for breaking the law in public place and for attempt to murder and trial continued and no witness was called upon, nor Gandhi the victim. Had Gandhiji the opportunity to give dying statement under section 32 of the Evidence Act., he might not have asked Nathu Ram Godse's conviction. In Assam, late Debeswar Sarma opposed the death sentence of Nathu Ram Godse and invited ire of many.

This is the 150th birth anniversary of Mahatma Gandhi and it will be observed with pomp and grandeur. Gnadhiji is remembered not out of love and regard but of political necessity being the election year. Gandhiji was born in a Vaishnavite family, to whom " He is no God, who merely satisfy the intellectuals, if he ever does this to got to beyond, must rule the heart and transform it. To him physical power of men is short lived, but the spiritual power is ever lasting.

To him, Hingsa is easier than Ahimsa. It is easier to hate a person than love a person and the violence is the sign of weakness, while non violence is a sign of strength. Gandhiji was distinct from others, to him, means justifies the end and not the reverse. The 150th birth anniversary was also of Kasturba Gandhi(Ba means mother). Same is the fate of Dr. B.R. Ambedkar, he had to convert to Buddhism being tortured by high caste Hindus. His birth day falls on 14th April, and not declared holiday. The contribution of drafting the constitution is now eulogised. The contribution of B.N. Rao is none the less who adorned all posts in India and in international sphere, who was ICS of Assam Cadre , beside Mahatma Gandhi, there are many who are not remembered. Deba Prasad Ghose, an outstanding scholar was one of the architects of Janasangha is not remembered by the present govt. Lal Bahadur Sashtri's birthday fall on 2nd October and it is eclipsed by Gandhiji's. New Zealand is a peace loving country. Jesinda Arden is the Prime Minister of this beautiful country who is hardly 38 years of age. In Christ Church, when people were killed.Numbering about 50 persons were killed by apartheid. Jessinda had been to every victim's house and attended the prayer. President Trump sent a message "what I can do for New Zealand?" and her reply was, "you can pray for them who have lost their kith and kin". She appeared on 16th March on Television to perform Namaz on Friday and pray from the heart with pain and recite Quran. One parliamentarian asked for exemplary punishment ,Jesinda's reply was "don't utter the name of the Devil, we will remember and vow not to allow this should happen in future" who started her speech with 'Salam Alaikum'.

Kasturba and Mohandas were married at the age of 13. That time child marriage act was not there. Both were minors. Kastur was senior to Mohan. While going from Rajkot to Porbandar, , the car accident took place and Kasturba Gandhi was injured and with bandaged attended the marriage ceremony. This, is corse in the child marriage, which is reflected in Sarat Chandra's Debdas with Paro. But in case of Gandhi, marriage continued for 62 years till death of Kasturba. Gandhi was frank and truthful about his confession. In the year 1886, one night he came from the bedside of his ailing father to perform his marital right, while Kasturba was carrying, a weak child was born , who died within 2 days. Gandhi was not present at the time of his father's death. Gandhiji repented for this throughout his life. In the year 1918, Gandhiji suffered from blood dysentery and at the instance of Kasturba had to take goat milk against his will. Gandhiji in the year 1927 at a public meeting at Ceylon in presence of Kasturba said, Kastur is my mother, friend, cook, nurse and other affairs. In the year 1920 Gandhiji became engrossed with 40 years old Sarala devi Choudhuri and Sarala Devi came to Sabarmati Ashram and there was discussion amongst Ashramists and well wishers. From 1942 to 1944 Gandhiji and Kasturba was inferred at Agakhan palace, Sarojini Naidu told jokingly at the very old age both are enjoying honeymoon. Kasturba suffered from heart attack in the year 1943 and Kasturba passed away on 22nd Feb1944, being auspicious Sivaratri at the age of 74 years. Gandhiji confessed that he was cruely kind in Gujrati language to Kasturba. In the Aga Khan palace his 3 sons came to see their mother and took their meal, which was enjoyed by Gandhi and Kasturba. Kasturba and Gandhiji's life was not of continuous happiness. One of their son, Harilal came in a abnormal way and Kasturba hit her forehead. Many a times there was a difference of opinion between two. Gandhiji advised his son Ramdas in a letter in the year 1932 not to follow him in dealing with his wife.

Gandhi was for Hindu Muslim unity throughout his life which infuriated many so called Hindus. Pakistan was to pay a big amount to India but Gandhiji's instance India had to pay Rupees 55 crores . A bomb was blasted in Gandhiji's prayer meeting in January 1948 which was considered to be an accident ,Gandhiji simply laughed . One Marathi Hindu Nathuram Godse fired 3 bullets from the automatic pistol, pretending to do pranam and Gandhiji fell down on the ground. The whole of world mourned his death.

Mahatma title was given by Dwijendra Nath Tagore, eldest brother of RabindraNath Tagore. Gandhiji used to address him as 'bor dada'. In the year 1931, Jorasako Bhawan there were discussions for 4 hours. Gandhiji could not take support from Rabindra nath tagore about satyagraha. That did not deter their relation. C.F. Andrews, Rabindranath and Gandhiji were good friends. C.F. Andrews tried his best to reconcile but was not successful. In the year 1930, Gandhiji along with Pandit Madan Mohan Malviya had been to England to participate in the round table conference. The Queen invited Gandhiji to Buckingham Palace and gave the status of freeman at England, which is a rare honour. In the year 1934 Gandhiji had been to Kerala and in one village asked for donation for welfare of the Harijan to whom they were Sri Krishna Chaitanya. One girl aged about 16 years named Kaumudi handed over one book for autograph, and thereafter, gold bangles, necklaces, earrings handed over to Gandhiji which had an approval of her father , Gandhiji asked her if her future husband do not approve what she will do? Her quick reply was, she will choose a husband who will not insist for wearing ornaments. While going to England for study, almost all the ornaments had to be sold out to meet the expenses. Gandhiji spent 2089 days in Indian jail and 249 days in South Africa jail. Total 2338 days. There was carnage at Calcutta on 16' August 1946, and in retaliation it spread to Noakhuli and then to Bihar and Gandhiji rushed to both the places with his secretary Nirmal Bose.

Gandhiji had been to champaran for Satyagrah, one of his accompany was Malatidevi , wife of Joy Prakash and seen the pitiable condition of the village, Kasturba was also there who saw the dirty clothes of the villagers. She asked them to wash and change it, they say that they have no second cloth. Cleanliness is next to Godliness is a dream for them. Gandhiji changed his clothes to be at per with them, to Sir Winston Churchill, Naked Fakir , but it was clean. There is no record how many times he changed his loin cloth. Now a days many chowkidars have crept up, having Mercedes car declared property 100 crore or above, whose property they will guard?

Gandhiji could not stand that in one point that in one part, Hindus will live , in another part Muslims, before that God will take me. When National anthem was sung on 14th August midnight, 1947, Mahatma Gandhi was at Calcutta who said that partition will be on my dead body, he became irrelevant.

Gandhiji claimed himself to be Bania. He called for a meeting at Bombay and asked them to put questions. Rabindrasangeet was sung. He appealed to the audience to donate for the memorial of his friend C.F. Andrews which was endorsed by Tagore who dies in the year 1941. Someone from the audience said it will be easier after India won independence, people poured all their belongings. Tagore said, we may not have to say British Govt was better. Gandhiji's son Harilal converted to Islam,Gnadhiji only enquired whether he has given up taking alcohol. Tagore asked one of his 1st batch of students Syed Mustafa Ali when this prophet will come with scissor to cut beard of Muslim and Sikh to high caste Brahmin - and Hindus.

The contributions of Muslims cannot be ignored,MaulanaabulKalam Azad was the youngest congress president. Nawab of Pataudi was the youngest captain of-cricket. Justice Suleman, Justice Mahmod were celebrated judges of Allahabad High Court. Justice Mahmud was regarded as the Plato of Asia.One Advocate from Allahabad said he feel like taking Mahmud inside his pocket of coat. His reply was, you will be taking more brain in your pocket than in head. We cannot ignore the contributions of Muslims such as Dr. Saifuddin Kitchu, Dr. Md. Sahidullah, Dr. Md. Kudrat a Kuda. Gandhiji and RabindraNath Tagore had strong love for Assam. Gandhiji once, came to Barpeta and one old lady came to see him and said something. Gandhiji enquired what she was saying and being told that Gnadhiji may go to her house. Gandhiji immediately agreed. His look was on her bangle, finding no way out she handed over her bangle, she did not stop over there, and handed over the another bangle , Gandhiji said she should live in such a way that a thief or burglar cannot steal anything. Now a days it has become pastime to abuse the predecessor, Dr. Shyamaprasad Mukherjee while resigning from the Nehru Ministry said, I am not criticizing for his Kashmir role, not Pt. Nehru as a person but as a Prime Minister. Atal Bihari Bajpayee followed his mentor's principles. In Gandhari's abedon 'দণ্ডিতের সাথে দণ্ডদাতা কাঁদে সমান আঘাতে সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ সে বিচাৰ '

There was a personality clash between Nehru and SubhasChandra , but to put the record straight, Nehru defended INA navy rebel trial as a lawyer being the junior of Sir Tej Bahadur Sapru.

Gandhiji followed Balzack" Behind every fortune there is a crime." ●

(The author, a senior Advocate of the Gauhati High Court had written this article in 2020)

Making Youth Engagement a Rhetoric in Local Governance Processes

✍ **Dr. Madhulika Jonathan**

The current population of India is the youngest in the world. By 2022, the median age in India will be around 28 years – a demographic dividend, which is estimated to have commenced sometime around 2004-05 (though not homogenously in India, duethe vast, demographically diverse states). Young people are a massive cohort in Assam (and will remain so for another decade or more), with an immense potential to benefit socially, politically, and economically – given the right and timely opportunities.

Countrieslike Japan and South Korea serve as good reminders of those nations who have benefited from the potential of their youth, by investing in measures such as quality health, education, and most importantly, decent employment opportunities, to all.

In order to ensure that Assam's 'demographic bulge' reaps the 'dividends' for the stateand the country, there is need to recognize their rights, entitlements, social crutches and advantages, and work with them as partners and agents of change. To build on their potential, skills and understanding to express themselves and contribute on matters that impact them directly, including exploitation and harmful practices, the government needs to implement laws and policies to deliver quality and cost-efficient services to meet the needs of young girls and boys.

Despite representing a large proportion of the population, young people(especially girls) often remain invisible, excluded from decisions that affect them, have limited access to information on issues affecting their lives. There are limited spaces and opportunities for them to acquire and share knowledge and to participate actively in decision-making processes.According to the United Nations Convention on the Rights of the Child, children and young people have a right to be heard and to participate in processes that affect them. In 2015, the United Nations Security Council adopted Resolution 2250 on Youth, Peace and Security that emphasised on participation of youth in peacebuilding at all levels of governance, in peace negotiations and in other relevant interventions.

Historically, Assam has been at the forefront of creating opportunities for young girls and boys to have spaces to express and act on matters that impact them directly. These include the likes of community platforms such as Sodou Asom Moina Parijat (SAMP), formed in 1954, that have been part of Assam's children's cultural development throughout their schooling years. Institutional platforms such as the Nehru Yuva Kendra Sangathan (NYKS), National Cadet Corps (NCC) and National Services Scheme (NSS) have been actively providing young people innovative opportunities to build on their mantle as contributors to their civic duties.

There is an enormous body of research work (globally) that highlights the significance of informal platforms as being more conducive for young people to engage on issues. And there are substantial examples from Assam of these informal platforms: About 14,000 people joined hands with the Assam State Disaster Management Authority's volunteer force called PratirodhiBandhu, for rendering free service to support the community during floods. NSS volunteers from across the North East supported the spread of awareness on COVID-19, and campaigned on stigma reduction, through digital and community-led initiatives. NCC volunteers in 8 districts of Assam led a peer-to-peer survey exercise (reaching 2,000 peers) on issues

that they faced during the lockdown imposed due to the COVID-19 pandemic, and what they wanted decision- and policy-makers to take cognisance of.

Considering the vigour of this cohort on expressing their opinions and contributing towards the society, during emergency situations like COVID-19 and floods, one can whole-heartedly agree that their formal engagement and contribution in the realm of local governance could potentially bepath-breaking.

The 73rd and 74th Constitutional Amendment Acts of 1992 that helped establish the three-tier system of Panchayats at the village, intermediate (*taluk*) and district levels; and Municipalities at the urban areas respectively, has paved the way for decision-making powers to rest in the hands of local people, who spring from the local communities, and understand the local contexts. UNICEF believes that young boys and girls can contribute conductively towards this decision-making process.

Today,the youth of India is more aware, more connected and more reactionary than ever before – towards the local, social, economic and contextual issues surrounding them. This is attributed to the increase in educational opportunities and ease of access to technology (however, this still holds true for a percentage of the population - if the COVID-19 pandemic has taught us something, it is that the digital divide does exist, and it is another parameter to widen the existing inequity gap).

Participation in or with the local governance can be an empowering experience for both youth and government officials.However, this will require considerable efforts in building the confidence levels, skills, understanding, and civic and political capacitiesof young people, and alsothose of local governance structures to engage meaningfully with this cohort. This can be achieved if 'adults' or 'decision-makers' evolve their understanding of youth participation from being youth consultation as end-users of services, to a more meaningful, influential, political interaction. One such beginning towards this result was made in July 2020, when UNICEF India signed a Memorandum of Understanding with the Ministry of Youth Affairs and Sports, Government of India, to support building child, civic rights and political understanding of young girls and boys, as one of its multiple mandates.

A powerful example of transition from consultation towards meaningful participation in local governance is that of 23-year-old AkoniLohar from Assam. She is currently a Councilor of Khanikar Gaon Panchayat in Dibrugarh district.Daughter of Bijoy Lohar and SalgiLohar, both of whom were former tea garden workers in Sessa Tea Estate, Akoni's journey towards engaging with local authorities and officials on rights and service-based issues started with her involvement with a community-based platform called Rupali Adolescent Girls' Club (AGC) in the tea estate in 2007.AGCs are platforms for increasing rights-based knowledge of adolescent girls and boys in the tea gardens of Assam (an effort led by UNICEF India with the tea associations and their implementing NGOs). The club provided her with the space to understand rights, entitlements, and build confidence. Akoni, along with many other girls, also got an opportunity to serve and be trained as a 'Young Reporter' and contributed towards a newsletter called*Mukta Akash* (Open Sky). It provided her with a platform to voice her opinions and write on several issues, ranging from child protection, education to raising a clarion call against alcoholism. Through the newsletter, which has a wide circulation among district-level officials and governance structures, Akoni's writings helped give face to several developmental obstacles being faced by children and young people in her community. Shepresented the digital version of the *Mukta Akash* to the Speaker of the Assam Legislative Assembly in 2019, thereby spreading the flame of their rights-based, local movement through a newsletter, at the highest echelons of decision-making and among state actors.

The AGC platformhas been a mere spring-board forAkoni and for many other girls, who hail from vulnerable communities such as the tea districts. The skills and understanding acquired from participation in an informal, community-level platform, led for Akoni to contest in the Panchayat Polls in 2019. Today, she dons the hat ofa Panchayat Councilor, an adviser to the Rupali AGC, and a member of the Child Protection Committee in her tea estate. She also works closely with the mothers' group in her area, and has mainstreamed issues such as child abuse, child marriage and alcohol abuse as part of the Panchayat's mandate.

Akoni's journey of transformation wasn't covered in a day – it has taken the efforts of several actors (intergenerational contract) – but her persistence, has been hers alone.

It is clear that creating an enabling environment that helps empower and make young people aware of their rights, will help create an empowered cohort of youth in Assam, who can make meaningful contributions towards development at the state and grassroot levels.

They don't need to be looked at as critics, but as solution providers offering viable options towards planning of services, to reviewing policies and decisions over budgets for children and youth. There is need to move the policy discourse that stresses the departure of young people as beneficiaries or end-users only, but towards looking at them as contributors to state-building. And elected representatives, who also represent the young people of Assam's society, have a critical role to play in this matter.

The COVID-19 induced 'new normal of living' has thrown a number of challenges, especially for children and young people. And we need to cease this opportunity to get this cohort involved in finding solutions to those issues – such as the learning crisis, digital divide, mental health, exploitative and harmful practices like gender-based abuse, child marriage, among others.

Assam, like other parts of India, has witnessed a gradual increase in the number of cases of violence against children in the past year. Under the mandate of the MoU signed between UNICEF India and MoYAS, UNICEF in Assam has been supporting NSS with building the capacities and skills of their functionaries to work on this nuanced issue, leveraging their existing platforms such as door-to-door campaigns, adopt-a-village initiative, and collecting household level data, using social media driven applications like U-Report, on incidences experienced by young girls and boys.

We see this as an opportunity for elected representatives to take cognizance of their efforts.

If the members of the Assam Legislative Assembly can take on the baton for inclusion of young boys and girls to participate in planning and monitoring discussions at the state, constituency and local governance levels, it will make for a historical step for the new government of Assam in addressing challenges caused by the health emergency.

UNICEF Assam signed a Letter of Understanding (LoU) with the Assam Legislative Assembly in 2019 to work on early childhood development and issues pertaining to the healthy and productive transition of adolescents to becoming capable young citizens. There is no time, better than now, to action the LoU. We hope that the new elected representatives through the Office of the Hon'ble Speaker, will be able to create a historical mark in the development indicators for the state.

The year 2021 - marks UNICEF's 75th anniversary. The organization was founded in the aftermath of the World War II, a period marked with unprecedented devastation across the globe. Today, globally, we are facing challenges of immense proportions due to the COVID-19 pandemic. Children and young people are particularly affected. UNICEF in Assam reaffirms its support and partnership with the Assam Legislative Assembly, to work together towards forward-looking, innovative strategies to address newer challenges that have surfaced in Assam. And we see young boys and girls as powerful contributors to this forward-looking journey. ●

(The writer is Chief of the UNICEF, Assam Field Office)

AGRICULTURAL DEVELOPMENT AND ASSAM

✍Dr. Birendra Kumar Sarma

The agriculture sector provides livelihood to about 64% of the labour force, contributes nearly 26% of GDP and accounts for about 18% share of the total value of the country's exports. The economy of Assam is predominantly agrarian excluding plantation crops of tea, rubber, coconut, arecanut etc. Agriculture is the main source of livelihood of majority of population of the state. Almost 70% of the population of the state depends upon agriculture and this primary sector alone contributes 30 to 37% to the net state domestic product (NSDP). Development of agriculture assumes great importance for an economy like Assam as more than 50% of the state's working force is by and large engaged in agricultural activities. It supplies bulk of wage goods required by the non-agricultural sector and raw material for a large section of industry. Per capita net availability of foodgrains went up to a level of around 500 g per day. However, the contribution of agriculture and allied sector to the GVA of the country has been declining. The scenario of the state of Assam so far as agriculture and allied sector is concerned, is neither bright nor bleak as seen from the Table 1.

Table 1. Agricultural figures of Assam at a glance

Features	Area/Nos
Total operational holdings(Nos.)	27,20,223
Area under operational holdings (ha)	29,99,070
Average size of operational holding (ha)	1.10
Total cropped area (ha)	40,75,871
Net area sown (ha)	28,08,526
Area under non-agricultural uses (ha)	24,59,320
Fallow land (ha)	1,74,526

Seeds

Seed is a critical and basic input for attaining agricultural production and productivity in different agro-climatic regions of the state. The role of quality seed programme came into prominence about three decades ago. The state made a small beginning with quality improved seed production through Assam Seed Production Corporation. However, state seed production largely adheres to the limited generation system for seed multiplication. The system recognizes three generations: breeder, foundation and certified seeds and provides adequate safeguards for quality assurance in seed multiplication chain to maintain the purity of variety as it flows from the breeders to the farmers. Indian seed programme includes the participation of Central and State governments, ICAR, SAU system, public sector, co-operative sector and private sector institutions. The main players of seed production are National Seed Corporation (NSC), State Farm Corporation of India (SFCI), State Seed Corporation (SSC and private sector companies. For quality control and certification, there are Central Seed Certification and State Seed Certification Agencies and Seed Testing Laboratories. Quality seed multiplication programme will play a significant role in production and productivity of crops like rice, pulses and oilseeds in Assam provided the production of certified seed producing agencies and breeder seed production organizations such as Rice Research Stations of Titabar, Lakhimpur and Hajo are strengthened with good infrastructure and human resources. The Seeds Act, 1966 provides for the legislative framework for the regularization of quality seeds sold in the state. The act also provides for notification of crop varieties which is a pre-requisite for certification. In order to ensure equitable distribution of quality seeds to farmers, seed has been declared as an essential commodity under the Essential Commodities Act, 1955. The Government of India has promulgated the Seeds (Control) Order, 1983 which seeks to control and

regulate seed production and distribution. In order to export of seeds by farmers, the procedure for export of seeds has also been simplified. Under NSP-III, assistance is provided to the SSC as well as State Agricultural University (SAU) for development of infrastructure to ensure adequate availability of quality seeds to farmers

It is to be ensured to make available seedsfor any contingent situation arising out of natural calamity and also to develop necessary infrastructure for storage of seeds. This scheme is being implemented through NSC, SFCI and SSC. In order to fulfill the obligations under the TRIPS Agreement of the World Trade Organization (WTO), a legislation on a sui generis system for protection of plant varieties and Farmers' Rights has also been formulated by GOI.

It is to be noted that with introduction of high yielding varieties (HYV), innumerable local varieties or landraces are lost in course of time. The wide variation in topography coupled with favourable agro-climatic conditions has given rise to enormous crop genetic diversity in Assam and entire North East region. Collection, evaluation and utilization play a key role in rice varietal development. So far more than 5,568 local rice collections were made from Assam out of 14,276 of entire 8 states of NE region from 1968 to 2003 under PL 480 and NATP Programme of ICAR. Discarding the duplicates about 5000 rice germplasm are now being preserved in National Seed Bank of NBPGR, New Delhi with complete passport data of each entry in medium term storage for 20 years for future use. Some of the important local rice varieties conserved are *Rongali*, *Bondhubora*, *Kolajaha*, *Ikaraguti*, *Tulshibhog*, *Pokikola*, *Kolabora*, Taraboli,*Hatidatia*, *Suagmani*, *Rongadoria*, *BetgutiSali*, *LaudubiShali*, *Solpona*, *MugaSali*, *Bonjoha*, *Ketekijoha*, *MoinaSali*, *Ampakhi*, *Manikimadhuri*, *Gandhibora*, *Negheribao*, *Moinagiri*, *Toraboli*, *Biriabhonga*, *Khamtisali* etc.

Fertilizer

Fertilizer is a key input for increasing agricultural production. Of nitrogen (N), phosphate (P) and potash (K), nitrogenous fertilizer urea is the most widely used. However, decontrol and consequent price rise resulted in reduced consumption of P and K fertilizers deterioration of NPK use ratio but of late consumption of P and K fertilizers has increased significantly. However indiscriminate use of fertilizers is a matter of concern from the health point of view for which proper monitoring by concerned agency is a must. Proper attention should be given for balanced and integrated use of fertilizers to popularize soil test based application of fertilizers in balanced quantities and production of useful organic manure from city waste/garbage. Training courses for fertilizers dealers and farmers should be organized in collaboration with state department of agriculture and fertilizer industry.

Soil and water conservation

Soil and water conservation measures are one of the essential inputs for increasing agricultural output in the state in view of alarming situation of erosion problem in most bodies. Of the riverine areas. Emphasis should be on development of technology for problem identification, enactment of appropriate legislation and constitution of policy coordination. Similarly flood prone river management should be implemented in catchment areas. Watershed development work in shifting cultivation areas may be undertaken in more vigorous ways for overall development in *jhum*areas on watershed basis by implementing WDPSCA project.

Agricultural implements and machinery

Agricultural implements and machinery have to be oriented to promote farm mechanization and make improved agricultural implements and modern machines available to the farmers throughout the state with a view to increasing the agricultural production and minimizing drudgery associated with various manual farm operations. Farmers should be provided assistance for owning agricultural machinery including tractors, power

tillers, sprayers etc. The infrastructure for human resource development for agricultural mechanization has to be expanded with a view to imparting skill oriented training in the proper selection, operation, repair/maintenance and management of machineries. Despite a progressive increase in the use of agricultural machines, its sustainable benefits towards agricultural development are not uniform and use of machines is seen in a few pockets of the state. As a result animal and human power continue to be the important power sources in agriculture of Assam. The Farm Machinery Training and Testing Institute set up at Biswanath Chariali has an important role to play in this regard. Since financial incentives are available to the farmers agricultural implements and machines should be promoted and expanded through various Government sponsored schemes. The Assam Agro Industries Corporation may act as a catalyst for providing to the farmers access to various inputs for agricultural development of the state.

Plant protection

Plant protection strategy should be reoriented and integrated pest management (IPM) has to be adopted as cardinal principle. IPM is an eco-friendly approach aimed at minimal use of chemical pesticides by employing available alternative methods for pest control like cultural, mechanical, biological and use of bio or botanical pesticides. To achieve this IPM demonstrations in rice, pulses, oilseeds, vegetables, fruits and other crops have to organized by Agricultural Extensionpersonnel of the Department of Agriculture more vigorously. Similarly proper steps have to be taken on plant quara activities to prevent introduction of exoticpests and diseases into the state by adopting suitable domestic plant quarantine measures. The officers of the agriculture department may be imparted training on plant protection and quarantine at the National Plant Protection Training Institute, Hyderabad.

Watershed development

The purpose of watershed development is to increase agricultural productivity and production in rainfed areas through sustainable use of natural resources. The emphasis on watershed development includes multiple/mix cropping preferably of legume components, organic farming, dry land horticulture, agro-forestry , livestock management and household production system. It provides for suitable institutional framework for promoting people's participation. There is no dearth of watershed development Fund (WDF).NABARD is the central agency for the fund. The Assam Rural Infrastructure and Agriculture Support Project may either be continued or reoriented, if it is continued

Crop production

There is no dearth of centrally-sponsored schemes for sustainable agriculture and increasing overall production of cereals in different cropping systems such as rice based or wheat based cropping systems. The emphasis in the crop-oriented programmes is on field demonstrations and farmers' training for transfer of technologies, popularization of IPM and INM (integrated nutrient management), propagation of HYVs (high yielding varieties), supply of farm implements to build resource base for the farmers.

Productivity of crops

It is evident from the table 2 that productivity of crops in Assam is far below from that of national average. For example the productivity of rice, cereals, total foodgrains, is 1.411, 1.462, 1.460 and 1.016 t/ha against all India average of 1.990, 1.919, 1.697 t/ha except total oilseeds, which is 1.081 t/ha against national average of 0.856 t/ha. The factors associated with growth of low productivity of crops in Assam may be summarized as follows:

1. Small size of land holding
2. Low amount of fertilizer used
3. Inadequate irrigation facility, particularlu during rabi season
4. Limited supply of HYV seeds
5. Low agricultural subsidy
6. Flood damage
7. Limited supply of agricultural loan
8. Unorganized agricultural marketing
9. Cropping pattern

অসম বিধান সভা
৮৪ তম প্ৰতিষ্ঠা দিবস
৭ এপ্ৰিল, ২০২১

Table 2. Area, production and productivity of food and non-food crops in Assam (2014-15)

Source: Statistical Hand Book, 2015, Directorate of Economics & Statistics, Govt. of Assam.

Crops	Area ('000ha)	Production ('000 tones	Productivity (t/ha)
Total rice	111.36	157.37	1.413
Total cereals	106.16	156.97	1.479
Total pulses	130.43	181.30	1.390
Total food grains	106.55	157.43	1.478
Total oilseeds	114.06	123.28	1.081
Total fibres	116.42	158.98	0.996
Condiment and spices	108.36	119.53	1.103
Fruits and vegetables	126.91	146.28	1.153
Miscellaneous crops	115.77	111.80	0.966
Total non-foods	118.38	130.24	1.100

The average operational holding in the state is only 1.10ha against all India average of 1.68 ha. Small land holdings are not conducive for introducing improved agricultural practices. The average per ha consumption of fertilizers (NPK) per unit of grossed cropped area is very less compared to national average. However, less use of chemical fertilizer is a blessing in disguise in view of focusing on organic agriculture. Only 6% cropped area are under irrigation in Assam. The irrigated area in Assam is 6.00%as against 88% in Punjab, 62% in Haryana, 57% in UP, 35% in West Bengal and so on. Lack of irrigational facilities is one of the major causes of low agricultural productivity in Assam. The internal demand of HYV seeds is more than the internal production and therefore HYV seeds are to be imported from outside the state. The nodal agency Assam Seed Corporation for supplying HYV seeds should be strengthened. The problems faced by the ASC may be removed and steps should be taken to start seed multiplication farms in collaboration with Assam Agricultural University and National Seed Corporation. Agricultural subsidies offered in four areas–fertilizer, irrigation, power and credit – are very poor in Assam, which is only 2.7%. The small farmers in the state have to pay high prices for their inputs. Flood is a regular phenomenon in Assam. Sometimes there are three to four waves of flood in a single year causing widespread damage to standing crops especially rice, livestock and summer vegetables. The amount of agricultural loan provided by various financial institutions is limited. Remunerative prices for agricultural crops act as an incentive to the farmers. But such prices cannot be obtained in the absence of regulated markets. The absence of regulated markets increase the number of middlemen. Agricultural production in Assam is largely monocropping and based of food crops. Among the food crops, rice accounts for 67% of the total crop producing area of the state. The crop intensity is very low. Introduction and intensification of multiple cropping in different agro-climatic zones of the state will go a long way not only for increasing production but also in solving the problem of seasonal unemployment as the farmers will remain busy throughout the year in raising various crops in addition to the staple crop rice. All these constraints should be properly addressed for all round improvement of agriculture in Assam.●

(The writer is a former Principal Scientist with the Indian Council of Agricultural Research)

List of Members

First Assam Legislative Assembly, 1937

1. The Hon'ble Maulavi Saiyid Sir Muhammad Saadulla,
2. The Hon'ble Shams-ul-ulama Maulana Abu Nasr Muhar Waheed,
3. The Hon'ble Rev. J.J.M. Nichols-Roy,
4. The Hon'ble Srijut Rohini Kumar Chaudhuri,
5. The Hon'ble Maulavi Muhammad Ali Haidar Khan,
6. Kumar Ajit Narayan Deb,
7. Babu Akshay Kumar Das,
8. Mr. Arun Kumar Chanda,
9. Mr. Baidyanath Mookerjee,
10. Mr. Basanta Kumar Das,
11. Srijut Beliram Das,
12. Srijut Bhuban Chandra Gogoi
13. Babu Bipin Behari Das,
14. Srijut Bipin Chandra Medhi,
15. Babu Dakshinaranjan Gupta Chaudhuri,
16. Srijut Debeswar Sarmah,
17. Srijut Ghanashyam Das,
18. Srijut Gauri Kanta Talukdar,
19. Srijut Gopinath Bordoloi,
20. Srijut Haladhar Bhuyan,
21. Babu Harendra Narayan Chaudhuri,
22. Srijut Hirendra Chandra Chakravarty,
23. Srijut Jadav Prasad Chaliha,
24. Srijut Jogendra Chandra Nath,
25. Srijut Jogendra Narayan Mandal,
26. Srijut Jogendra Nath Barua,
27. Srijut Jogeshchandra Gohain,
28. Babu Kalachand Roy,
29. Srijut Kameswar Das,
30. Babu Kamini Kumar Sen,
31. Babu Karuna Sindhu Roy,
32. Mr. Kedarmal Brahmin,

অসম বিধান সভা
৮৪ তম প্ৰতিষ্ঠা দিৱস
৭ এপ্ৰিল, ২০২১

33. Srijut Krishna Nath Sarmah,
34. Babu Kshirode Chandra Deb,
35. Srijut Lakshesvar Borooah,
36. Babu Lalit Mohan Kar,
37. Srijut Mahadev Sarma,
38. Dr. Mohendra Nath Saikia,
39. Srijut Mahi Chandra Bora,
40. Mr. Naba Kumar Dutta,
41. Srijut Omeo Kumar Das,
42. Srijut Paramananda Das,
43. Rai Bahadur Promode Chandra Dutt,
44. Srijut Purandar Sarma,
45. Srijut Chandra Sarma,
46. Srijut Rajani Kanta Barooah,
47. Srijut Rajendra Nath Barua,
48. Srijut Ram Nath Das,
49. Srijut Sankar Chandra Barua,
50. Srijut Santosh Kumar Barua,
51. Srijut Sarveswar Barua,
52. Babu Shibendra Chandra Biswas,
53. Srijut Siddhi Nath Sarma,
54. Maulavi Abdul Aziz,
55. Maulavi Abdul Bari Chaudhury,
56. Maulana Abdul Hamid Khan,
57. Khan Bahadur Hazi Abdul Majid Chaudhury
58. Maulavi Abdul Matin Choudhury,
59. Maulavi Abdur Rahman,
60. Maulavi Syed Abdur Rouf,
61. Maulavi Md. Abdus Salam,
62. Maulavi Dewan Muhammad Ahbab Chaudhury,
63. Maulavi Dawan Ali Raja,
64. Maulavi Muhammad Amiruddin,
65. Maulavi Muhammad Amjad Ali,
66. Maulavi Ashrafuddin Md. Chaudhury,
67. Maulavi Badaruddin Ahmed,
68. Khan Bahadur Dewan Eklimur Roza Chaudhury,
69. Mr. Fakhruddin Ali Ahmed,
70. Maulavi Ghyasuddin Ahmed,
71. Maulavi Jahanuddin Ahmed,
72. Khan Bahadur Maulavi Keramat Ali,

73. Maulavi Muhammad Maqbul Hussain Choudhury,
74. Khan Bahadur Maulavi Mahmud Ali,
75. Maulavi Matior Rahman Mia,
76. Maulavi Mabarak Ali,
77. Maulavi Mudabbir Hussain Chaudhiri,
78. Khan Bahadur Maulavi Mufizur Rahman,
79. Maulavi Munawwarali,
80. Maulavi Muzarrof Ali Laskar,
81. Maulavi Namwar Ali Barbhuiya,
82. Maulavi Naziruddin Ahmed,
83. Maulavi Sheik Osman Ali Sadagar,
84. Khan Sahib Maulavi Sayidur Rahman,
85. Colonel A.B. Beddow,
86. Mr. A.F. Bendall,
87. Mr. J.R. Clayton,
88. Mr. W.R. Faull,
89. Mr. W. Fleming
90. Mr. L.J. Godwin
91. Mr. D.B. H. Moore,
92. Mr. R.A. Palmer,
93. Miss Mavis Dunn,
94. Mr. Benjamin Ch. Momin,
95. Srijut Bhairab Chandra Das,
96. Srijut Bideshi Pan Tanti,
97. Srijut Binode Kumar J. Sarwan,
98. Srijut Dhirsingh Deuri,
99. Rev. L. Gatphoh,
100. Mr. G. Goldsmith,
101. Mr. Jobang D. Marak,
102. Srijut Karka Dalay Miri,
103. Srijut Khorsing Terang, Mauzadar,
104. Mr. P. Parida,
105. Srijut Rabi Chandra Kachari,
106. Srijut Rupnath Brahma,
107. Babu Balaram Sirkar,
108. Mr. F. W. Hockenhull.

List of Members (Party-wise as on February 11, 2021)

Fourteenth Assam Legislative Assembly, 2016

Sl No	Constituency	Name
		BHARATIYA JANATA PARTY
1.	1-Ratabari (SC)	Shri Bijoy Malakar
2.	2-Patharkandi	Shri Krishnendu Paul
3.	9-Silchar	Shri Dilip Kumar Paul
4.	10-Sonai	Shri Aminul Haque Laskar, Dy Speaker
5.	11-Dholai (SC)	Shri Parimal Suklabaidya Minister
6.	12-Udharbond	Shri Mihir Kanti Shome
7.	14-Borkhola	Shri Kishor Nath
8.	15-Katigorah	Shri Amar Chand Jain
9.	16-Haflong (ST)	Shri Bir Bhadra Hagier
10.	17-Bokajan (ST)	Dr. Numal Momin
11.	18-Howraghat (ST)	Shri Joy Ram Engleng
12.	19-Diphu (ST)	Shri Sum Ronghang, Minister
13.	20-Baithalangso (ST)	Dr. Mansing Rongpi
14.	25-Golakganj	Shri Ashwini Ray Sarkar
15.	27-Bilasipara East	Shri Ashok Kumar Singhi
16.	36-Dudhnoi (ST)	Shri Dipak Kr. Rabha
17.	40-Sorbhog	Shri Ranjeet Kumar Dass
18.	50-Palasbari	Shri Pranab Kalita
19.	51-Jalukbari	Dr. Himanta Biswa Sarma, Minister
20.	52-Dispur	Shri Atul Bora
21.	53-Gauhati East	Shri Siddhartha Bhattacharya, Minister
22.	55-Hajo	Shri Suman Haripriya
23.	57-Rangiya	Shri Bhabesh Kalita, MoS (Ind)
24.	59-Nalbari	Shri Ashok Sarma
25.	60-Barkhetry	Shri Narayan Deka
26.	61-Dharmapur	Shri Chandra Mohan Patowary, Minister
27.	66-Sipajhar	Shri Binanda Kumar Saikia
28.	67-Mangaldoi (SC)	Shri Gurujyoti Das
29.	71-Dhekiajuli	Shri Ashok Singhal
30.	72-Barchalla	Shri Ganesh Kumar Limbu
31.	74-Rangapara	Vacant (Shri Pallab Lochan Das, till May 2019, Shri Rajen Barthakur, deceased on10-12-2019)
32.	75-Sootea	Shri Padma Hazarika
33.	76-Biswanath	Shri Promod Barthakur
34.	77-Behali	Shri Ranjit Dutta, Minister
35.	78-Gohpur	Shri Utpal Borah
36.	79-Jagiroad (SC)	Shri Pijush Hazarika, MoS (Ind)
37.	80-Marigaon	Shri Rama Kanta Dewri
38.	82-Raha (SC)	Shri Dimbeswar Das
39.	84-Batadroba	Smt Angoorlata Deka
40.	86-Nowgaon	Shri Rupak Sarmah
41.	91-Hojai	Shri Shiladitya Dev

42.	92-Lumding	Shri Sibu Misra
43.	96-Khumtai	Shri Mrinal Saikia
44.	98-Jorhat	Shri Hitendra Nath Goswami, Speaker
45.	99-Majuli (ST)	Shri Sarbananda Sonowal, Chief Minister
46.	105-Mahmara	Shri Jogen Mohan, MoS (Ind)
47.	106-Sonari	Smt Nabanita Handique (Shri Topon Kr. Gogoi till 2019)
48.	107-Thowra	Shri Kushal Dowari
49.	109-Bihpuria	Shri Debananda Hazarika
50.	112-Dhakuakhana (ST)	Shri Naba Kr. Doley, MoS (Ind)
51.	113-Dhemaji (ST)	Dr Ranoj Pegu
52.	115-Moran	Shri Chakradhar Gogoi
53.	116-Dibrugarh	Shri Prasanta Phukan
54.	117-Lahowal	Shri Ritu Parna Baruah
55.	118-Duliajan	Shri Terash Gowalla
56.	119-Tingkhong	Shri Bimal Borah
57.	121-Chabua	Shri Binod Hazarika
58.	122-Tinsukia	Shri Sanjay Kishan, MoS (Ind)
59.	123-Digboi	Shri Suren Phukan
60.	124-Margherita	Shri Bhaskar Sharma
61.	126-Sadiya	Shri Bolin Chetia

INDIAN NATIONAL CONGRESS

1.	3-Karimganj North	Shri Kamalakhya Dey Purkayastha
2.	5-Badarpur	Vacant (Jamal Uddin Ahmed, deceased on 27-01-21)
3.	13-Lakhipur	Vacant (Shri Rajdeep Gowala resigned on 29-12-20)
4.	21-Mankachar	Dr Motiur Rohman Mondal
5.	22-Salmara South	Shri Wazed Ali Choudhury
6.	14-Abhayapuri North	Shri Abdul Hai Nagori
7.	37-Goalpara East	Abul Kalam Rasheed Alam
8.	38-Goalpara West	Abdur Rashid Mandal
9.	45-Baghbar	Shri Sherman Ali Ahmed
10.	46-Sarukhetri	Shri Jakir Hussain Sikdar
11.	47-Chenga	Shri Sukur Ali Ahmed
12.	48-Boko (SC)	Smt Nandita Das
13.	49-Chaygaon	Shri Rekibuddin Ahmed
14.	68-Dalgaon	Shri Illias Ali
15.	81-Laharighat	Dr Nazrul Islam
16.	85-Rupohihat	Shri Nurul Huda
17.	88-Samaguri	Shri Rakibul Hussain
18.	94-Sarupathar	Smt Roselina Tirkey
19.	95-Golaghat	Vacant (Smt Ajanta Neog resigned on 25-12-20)
20.	100-Titabar	Vacant (Shri Tarun Gogoi deceased on 23-11-20)
21.	101-Mariani	Shri Rupjyoti Kurmi
22.	104-Nazira	Shri Deba Brata Saikia
23.	108-Sibsagar	Vacant (Shri Pranab Kr. Gogoi deceased on 03-02-20)
24.	125-Doom Dooma	Shri Durga Bhumij

ASOM GANA PARISHAD

1.	32-Bongaigaon	Shri Phani Bhushan Choudhury, Minister
2.	42-Patacharkuchi	Vacant (Shri Pabindra Deka resigned on 28-12-20)
3.	43-Barpeta	Shri Gunindra Nath Das
4.	54-Gauhati West	Shri Ramendra Narayan Kalita
5.	56-Kamalpur	Shri Satyabrat Kalita
6.	73-Tezpur	Shri Brindaban Goswami
7.	87-Barhampur	Shri Prafulla Kr. Mahanta
8.	89-Kaliabor	Shri Keshab Mahanta, Minister
9.	93-Bokakhat	Shri Atul Bora, Minister
10.	97-Dergaon (SC)	Shri Bhabendra Nath Bharali
11.	102-Teok	Smt Renupoma Rajkhowa
12.	103-Amguri	Shri Prodip Hazarika
13.	111-Lakhimpur	Shri Utpal Dutta
14.	120-Naharkatia	Shri Naren Sonowal (Botali)

ALL INDIA UNITED DEMOCRATIC FRONT

1.	4-Karimganj South	Shri Aziz Ahmed Khan
2.	6-Hailakandi	Shri Anwar Hussain Laskar
3.	7-Katlicherra	Shri Suzam Uddin Laskar
4.	8-Algapur	Nizam Uddin Choudhury
5.	23-Dhubri	Shri Najrul Hoque
6.	24-Gauripur	Shri Nijanur Rahman
7.	26-Bilasipara West	Shri Hafiz Bashir Ahmed
8.	35-Abhayapuri South(SC)-	Shri Ananta Kumar Malo
9.	39-Jaleswar	Shri Sahab Uddin Ahmed
10.	41-Bhabanipur	Shri Abul Kalam Azad
11.	44-Jania	Shri Rafiqul Islam
12.	83-Dhing	Shri Aminul Islam
13.	90-Jamunamukh	Shru Abdur Rahim Ajmal
14.	110-Naoboicha	Shru Mamun Imdadul Haque Chowdhury

BODOLAND PEOPLE'S FRONT

1.	28-Gossaigaon	Shri Majendra Narzary
2.	29-Kokrajhar West (ST)	Shri Rabiram Narzary
3.	30-Kokrajhar East (ST)	Smti Pramila Rani Barhma, Minister
4.	31-Sidli (ST)	Shri Chandan Brahma
5.	33-Bijni	Shri Kamalshing Narzary
6.	58-Tamulpur	Vacant (Shri Emmanuel Masahary resigned on 01-01-21)
7.	62-Barama(ST)	Shri Maneswar Brahma
8.	63-Chapaguri (ST)	Shri Thaneswar Basumatary
9.	64-Panery	Smti Kamali Basumatary
10.	65-Kalaigaon	Shri Maheswar Boro
11.	69-Udalguri (ST)	Shri Rihon Daimari, Minister
12.	70-Majbat	Shri Charan Baro

INDEPENDENT

1.	114-Jonai (ST)	Shri Bhubon Pegu

Prof Jagdish Mukhi, Hon'ble Governor of Assam, addressing the session of the Assam Legislative Assembly on February 11, 2021.

The last day's sitting of the February 2021 session of the Assam Legislative Assembly was held in the chamber of the newly constructed Assam Legislative Assembly at Dispur on February 13.

অসম বিধান সভা
৮৪ তম প্ৰতিষ্ঠা দিৱস
৭ এপ্ৰিল, ২০২১

Hon'ble Members posing for a group photograph outside the newly-constructed building of the Assembly on the last day of the last session of the 14th Assam Legislative Assembly on February 13, 2021.

A coffee-table book on the 14th Assam Legislative Assembly was released on February 11, 2021.

The official residence of the Speaker, Assam Legislative Assembly

The official residence of the Deputy Speaker of the Assam Legislative Assembly

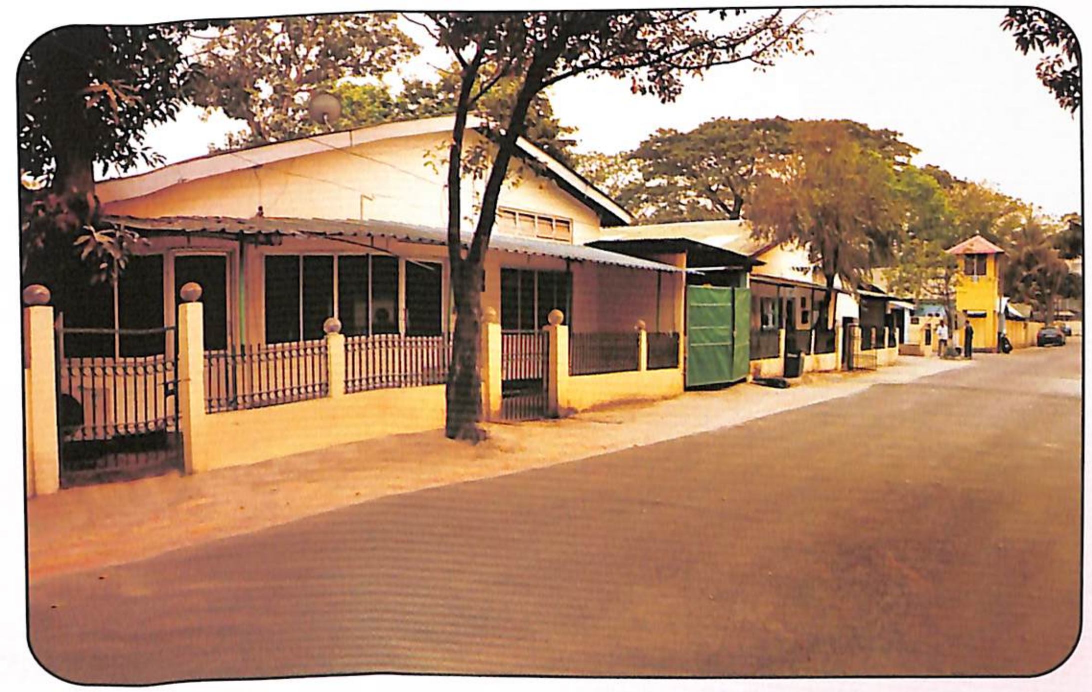

A view of the old MLAs' Hostel which were built immediately after the capital of Assam was shifted from Shillong temporarily to Dispur in 1973.

A view of the multi-storeyed blocks of the new MLAs' Hostel which will gradually phase out the old structures.

A view of the New MLAs' Hostel, which also has a Guest House and a canteen

The Gopinath Bardoloi Bhawan houses the Library, alternative Chamber of the Speaker as also a Chamber of the Leader of the Opposition, apart from a railway ticket booking counter.

The Assam Legislative Assembly Library has a rich collection of books, reports and other documents which serve as a major repository of information for research scholars, apart from regular use by the Hon'ble Members of the Assembly.

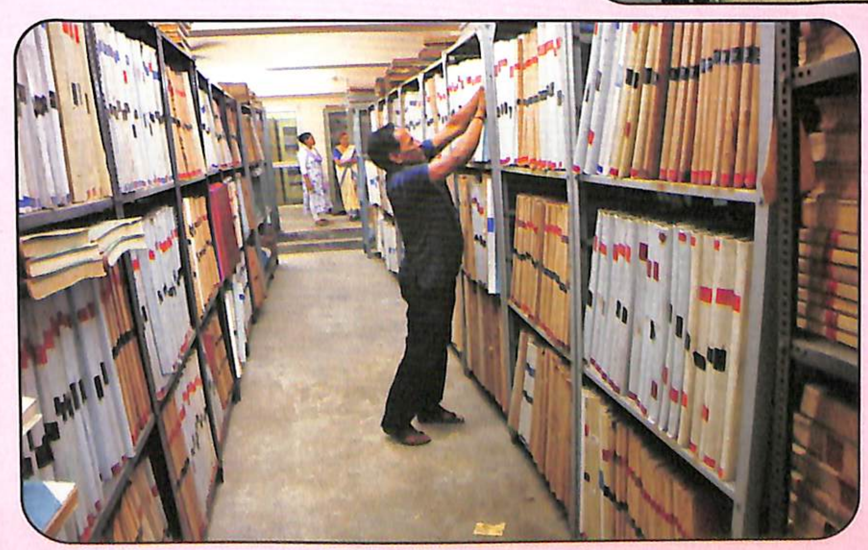

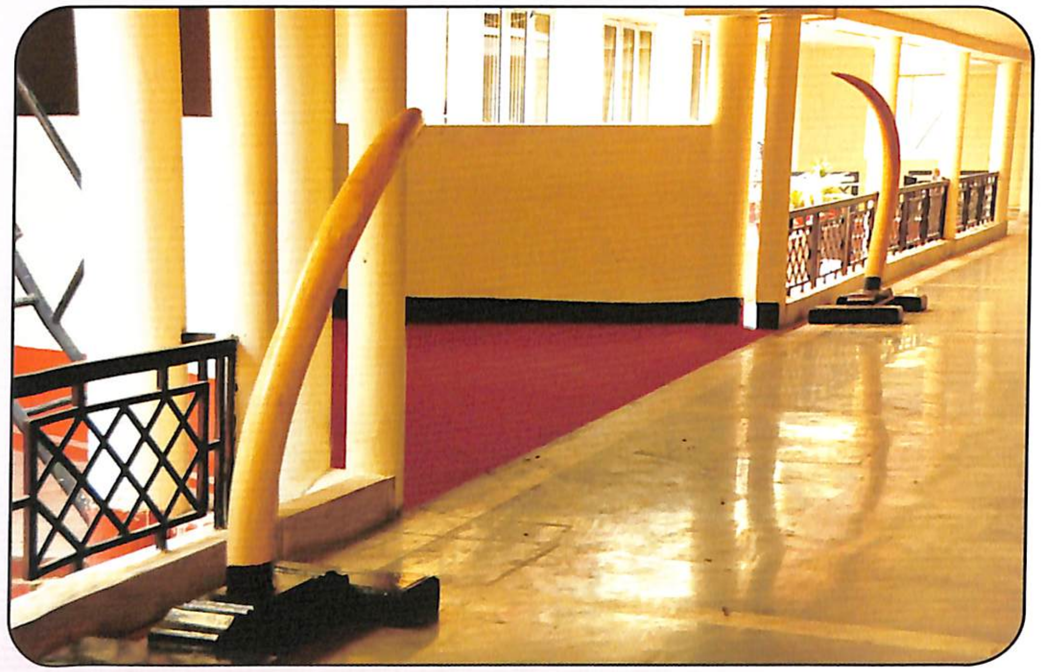

Two elephant tusks of wild elephants captured during the colonial period continue to adorn the entrance to the main Chamber of the Assam Legislative Assembly from the time of undivided Assam when the Assembly was located in Shillong.

A cannon (bar-top) dating back to the Ahom period and used for defence of Assam against the invading Mughals, has been preserved in the Assam Legislative Assembly since it was shifted to Dispur.

The employees of the ALA Secretariat brought out a wall magazine titled 'Pratyush' which was unveiled by the Hon'ble Speaker Shri Hitendra Nath Goswami on January 11, 2021.

ALA employees presenting a bihu dance during the International Women's Day by the ALA Secretariat on March 8, 2021.

Shri S K Sharma,AJS Secretary, Assam Legislative Assembly, inaugurating the sports competition of the ALA Complex on April 3, 2021.

Lady employees of the ALA taking part in a Walking Race Competition.

অসম বিধান সভা
৮৪ তম প্ৰতিষ্ঠা দিবস
৭ এপ্ৰিল, ২০২১

A view of the Men's Badminton competition for ALA employees.

A view of the Men's Carrom competition for ALA employees.

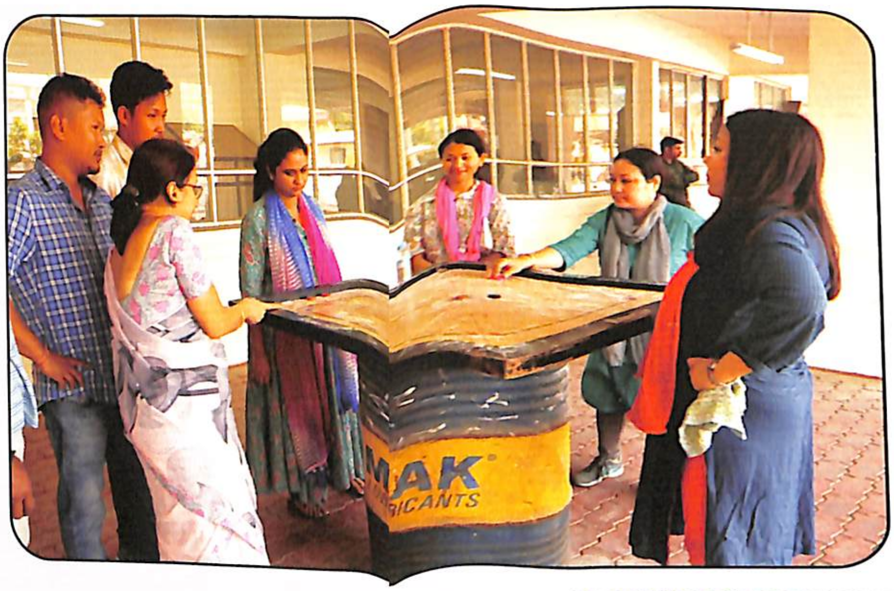

Lady employees of the ALA taking part in a Carrom competition

Lady employees of the ALA participating in the Musical Chair competition.

A view of the 'tekeli-bhonga' (Blind Strike) competition for lady employees of the ALA.

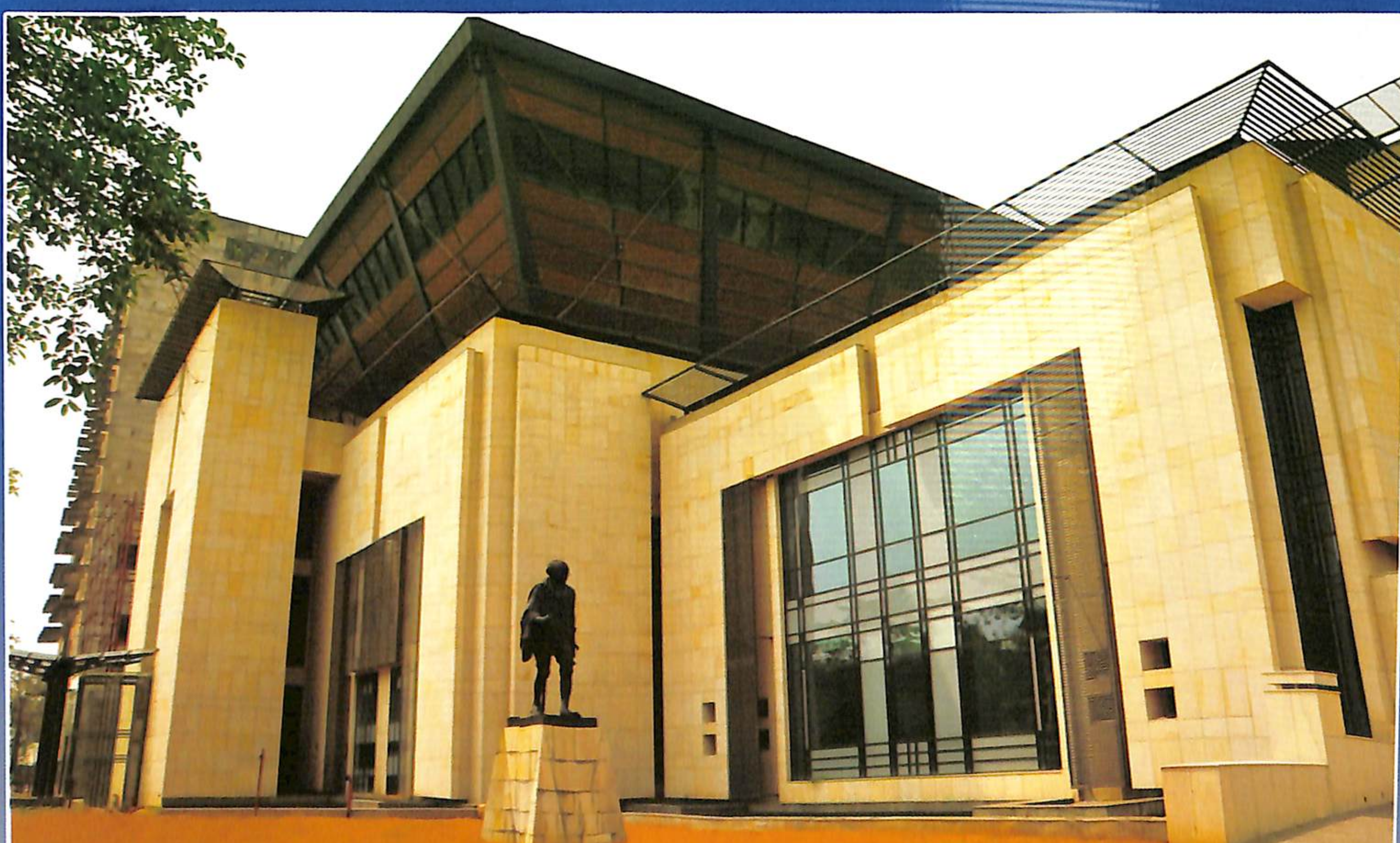

The new Assam Legislative Assembly building